

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברינו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"
יצחק רבין

חיים פיש

1913-6.08.1942

תרע"ב- כ"ג באב תש"ב

נחקר בידי: לאה קופפרמן

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

על אודות

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים' עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות איבה, שנפלו טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תוכניות ופעולות הנצחה שונות. את עיקר תשומת הלב מפנים המתנדבים להשלמת פרטי חייהם של חיילים עלומים, שעל מצבותיהם חסר מידע ושבאתר יזכור של משרד הביטחון חסרות תמונותיהם ואין מידע על קורותיהם.

רובם של אותם חיילים עלומים הם ילידי אירופה, נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה, או חיילים בודדים מארצות ערב. לחלקם אין קבר או מצבה שאפשר לפקוד וסיפור חייהם הוא היחיד שמנציח זכרם. לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים בארכיונים, בארץ ובחו"ל, מנסים לאתר בני משפחה וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם. המסמך הזה הוא סך המסמכים שנמצאו על אודות החייל ואפשרו למעשה את השלמת סיפור חייו ומותו.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכָר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דף 'יזכור'

מקור: אתר יזכור של משרד הבטחון

<https://www.izkor.gov.il>

חיל השירותים המלכותי הבריטי
נפל ביום כ"ג באב תש"ב (06.08.1942)
בן 29 בנופלו
מקום מנוחתו בית העלמין הבריטי מצרים-אל-עלמיין

טוראי ראשון
חיים פיש
בן אברהם

סיפור חייו

בן אברהם, נולד בשנת תרע"ג (1913) בגרמניה. בשנת 1933 עלה לארץ-ישראל התגורר בחיפה ועבד כמלצר.

במלחמת העולם השנייה התגייס לצבא הבריטי והוצב לפלוגת מובילי המים מספר 5 של חיל התובלה. הוא התגלה לפי עדות חבריו כבחור "מלא חדוות חיים, שופע עליזות ושמחה. אמן המסיבות והנשפים במחנה". בחוברת שהוציאה יחידתו הוא התבטא בזכות הביקורת: "ביקורת היא הדבר הפרוגרסיבי ביותר, ורק על-ידי ביקורת גלויה אפשר לתקן". וכנגד הטענה שהחיילים היהודים אינם ממושמעים אמר שהאשמה היא במפקדם: "על נושאי הדרגות מוטל בד בבד עם המשמעת הצבאית להיות אנושיים לא להשתמש בכוח הניתן להם על-ידי החוק הצבאי לא להקשות על החיילים אלא להקל עליהם. בעל הדרגה צריך להיות חבר לחיל ולשמש סמל ודוגמא בהתנהגותו - עליו לרכוש את אהבת החיילים". והוא מסיים: "סיסמתנו היא: חיל בכל מקום למען העניין המשותף". חיים שרת בטוורוק בעת המצור ואחרי כן בחזית אל עלמיין. שם, ביום כ"ג באב תש"ב (6.8.1942), נהרג בהפצצה אווירית והובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי הבריטי אל-עלמיין שבמצרים. הניח הורים בארגנטינה.

על דמותו כתבו חבריו בחוברת הועד-הפועל ושמו הונצח גם ב"ספר ההתנדבות", בספר "יזכור" של מכון ז'בוטינסקי וב"ספר השנה של העיתונאים" תש"ו.

חסרים תמונה, שם האם,
תאריך לידה מדויק, מקום לידה,
סיפור חיים מלא, מועד עליה.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מסמך 1 – דף נופל
מקור : אתר יזכור משרד הביטחון

פיש, חיים

בן אברהם, נולד בשנת תרע"ג (1913) בגרמניה. בשנת 1933 עלה לארץ-ישראל התגורר בחיפה ועבד כמלאך.

במלחמת העולם השנייה התגייס לצבא הבריטי והוצב לפלוגת מובילי המים מספר 5 של חיל התובלה. הוא התגלה לפי עדות חבריו כבחור "מלא חדות חיים, שופע עליות ושמחה. אמן המסיבות והנשפים במחנה". בחוברת שהוציאה יחידתו הוא התבטא בזכות הביקורת: "בקורת היא הדבר הפרוגרסיבי ביותר, ורק על-ידי ביקורת גלויה אפשר לתקן". וכנגד הטענה שהחיילים היהודים אינם ממושמעים אמר שהאשמה היא במפקדם: "על נושאי הדרגות מוטל בד בבד עם המשמעת הצבאית להיות אנושיים לא להשתמש בכוח הניתן להם על-ידי החוק הצבאי לא להקשות על החיילים אלא להקל עליהם. בעל הדרגה צריך להיות חבר לחיל ולשמש סמל ודוגמה בהתנהגותו - עליו לרכוש את אהבת החיילים". והוא מסיים: "סיסמתנו היא: חיל בכל מקום למען העניין המשותף". חיים שרת בטובריק בעת המצור ואחרי כן בחזית אל עלמיין. שם, ביום כ"ג באב תש"ב (6.8.1942), נהרג בהפצצה אווירית והובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי הבריטי אל-עלמיין שבמצרים. הניח הורים בארגנטינה.

על דמותו כתבו חבריו בחוברת הועד-הפעל ושמו הונצח גם ב"ספר ההתנדבות", בספר "יזכור" של מכון זיבוטינסקי וב"ספר השנה של העיתונאים" תש"ו.

נדף זה חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי "יזכור", שנערך ע"י משרד הביטחון

טוראי ראשון חיים פיש

בן אברהם

נפל ביום כ"ג באב תש"ב (06.08.1942)
בן 29 בנופלו

חיל החפרים

מקום מנוחתו
מצרים-אל-עלמיין

"כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכָר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

תמונת המצבה ופרטי חלל

מקור אתר הצבא הבריטי

<http://twgpp.org/information.php?id=2248075>

בית העלמין באל עלמיין

Fisch, Chaim

Cemetery: El Alamein War Cemetery

Country: Egypt

Area:

Rank: Lance Corporal

Official Number: PAL/1468

Unit: 5 Workshop Coy. Royal Army Service

Corps

Force: Army

Nationality: British

Details:

06/08/42 XIII. B. 23.

תמונתו של חיים פיש נמצאה בקופסת התמונות
של קלרה חיה קסטן
באדיבות נכדתה דורית ערמון

תמונתו הצבועה
ע"י MyHeritage

מקור: ארכיון לתולדות ההגנה

חיים פיש ז"ל

בן אברהם

נפל בעת שירותו

בכ"ג באב תש"ב, 6/8/1942

מקום נפילה: מצרים

בן 29 בנפלו

קורות חיים

בן אברהם, נולד בשנת תרע"ג (1913) בגרמניה. בשנת 1933 עלה לארץ-ישראל התגורר בחיפה ועבד כמלצר. במלחמת העולם השנייה התגייס לצבא הבריטי והוצב לפלוגת מובילי המים מספר 5 של חיל התובלה. הוא התגלה לפי עדות חבריו כבחור "מלא חדות חיים, שופע עליזות ושמחה. אמן המסיבות והנשפים במחנה".

בחוברת שהוציאה יחידתו הוא התבטא בזכות הביקורת: "בקורת היא הדבר הפרוגרסיבי ביותר, ורק על-ידי ביקורת גלויה אפשר לתקן". וכנגד הטענה שהחיילים היהודים אינם ממושמעים אמר שהאשמה היא במפקדים: "על נושאי הדרגות מוטל בד בבד עם המשמעת הצבאית להיות אנושיים לא להשתמש בכוח הניתן להם על-ידי החוק הצבאי לא להקשות על החיילים אלא להקל עליהם. בעל הדרגה צריך להיות חבר לחיל ולשמש סמל ודוגמא בהתנהגותו. עליו לרכוש את אהבת החיילים". והוא מסיים: "סיסמתנו היא : חיל בכל מקום למען הענין המשותף". חיים שרת בטוברוק בעת המצור ואחרי כן בחזית אל עלמיין.

שם, ביום כ"ג באב תש"ב (6.8.1942), נהרג בהפצצה אווירית והובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי הבריטי באל-עלמיין שבמצרים. הניח הורים בארגנטינה.

על דמותו כתבו חבריו בחוברת הועד-הפועל ושרמו הונצח גם ב"ספר ההתנדבות", בספר "יזכור" של מכון ז'בוטינסקי וב"ספר השנה של העתונאים" תש"ו.

פיש חיים

מקור	ארכיון הגנה
מילות מפתח	
מספר משלוח	
מספר תיק	0892
תאריך מ	01/01/1919
תאריך עד	06/08/1942
שם יחידה	נופלים ונעדרים
מספר חטיבה	039
תת-חטיבה	
אות	
פיענוח חטיבה	39//892/
תיאור	

תאריך מלא:
פיש חיים.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

הדפסה

פרטים אישיים

טוראי-ראשון חיים פיש
 בן אברהם
 נולד ב: גרמניה
 ב: 01/01/1913
 שרות בצבא: בריטניה
 חיל תובלה
 יחידה: פלוגת ההובלה 148
 תפקיד: נהג
 נפל בקרב ב מצרים
 ב: 06/08/1942

קורות חיים

נולד בשנת תרע"ג (1913) בגרמניה. בשנת 1933 עלה לארץ-ישראל התגורר בחיפה ועבד כמלצר.

במלחמת העולם השניה התגייס לצבא הבריטי והוצב לפלוגת מובילי המים מספר 5 של חיל התובלה (שלימים הפכה לפלוגת ההנבלה 148). הוא התגלה לפי עדות חבריו כבחור "מלא חדות חיים, שופע עליזות ושמחה. אמן המסיבות והנשפים במחנה". בחוברת שהוציאה יחידתו הוא התבטא בזכות הביקורת: "בקורת היא הדבר הפרוגרסיבי ביותר, ורק על-ידי ביקורת גלויה אפשר לתקן". וכנגד הטענה שהחיילים היהודים אינם ממושמעים אמר שהאשמה היא במפקדים: "על נושאי הדרגות מוטל בד בבד עם המשמעת הצבאית להיות אנושיים לא להשתמש בכוח הניתן להם על-ידי החוק הצבאי לא להקשות על החיילים אלא להקל עליהם. בעל הדרגה צריך להיות חבר לחיל ולשמש סמל ודוגמא בהתנהגותו. עליו לרכוש את אהבת החיילים". והוא מסיים: "סיסמתנו היא : חיל בכל מקום למען הענין המשותף".

שרת בטוברוק בעת המצור ואחרי כן בחזית אל עלמיין.

ביום כ"ג באב תש"ב (6.8.1942), נהרג בהפצצה אווירית והובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי הבריטי באל-עלמיין שבמצרים.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

In Memory Of
Lance Corporal

CHAIM FISCH

Service Number: PAL/1468

5 Workshop Coy., Royal Army Service Corps who died on 06 August 1942

Remembered with Honour
EL ALAMEIN WAR CEMETERY
XIII. B. 23.

|||||
COMMONWEALTH
WAR GRAVES
|||||

COMMEMORATED IN PERPETUITY BY THE COMMONWEALTH
WAR GRAVES COMMISSION

עמוד זכרון, פרטי החלל ומקום הקבורה
מקור: אתר הצבא הבריטי CWGC

LANCE CORPORAL
CHAIM FISCH

Service Number: PAL/1468

■ **Regiment & Unit/Ship**

Royal Army Service Corps
5 Workshop Coy.

■ **Date of Death**

Died 06 August 1942

■ **Buried or commemorated at**

EL ALAMEIN WAR CEMETERY

XIII. B. 23.

Egypt

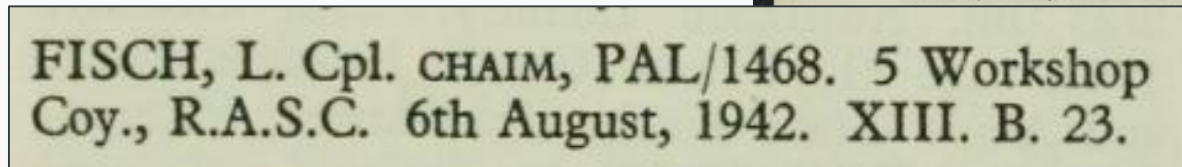
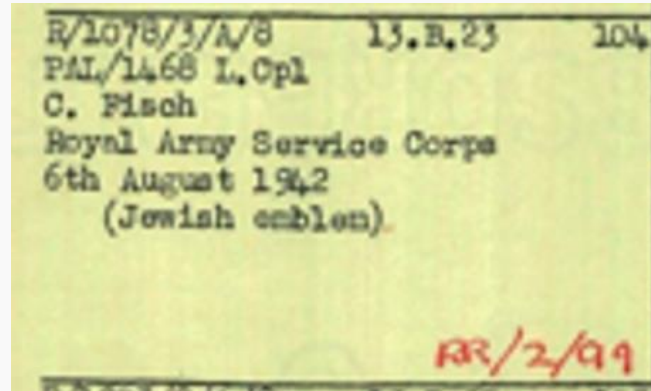
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

חיים פיש נפל במערכה באל עלמיין

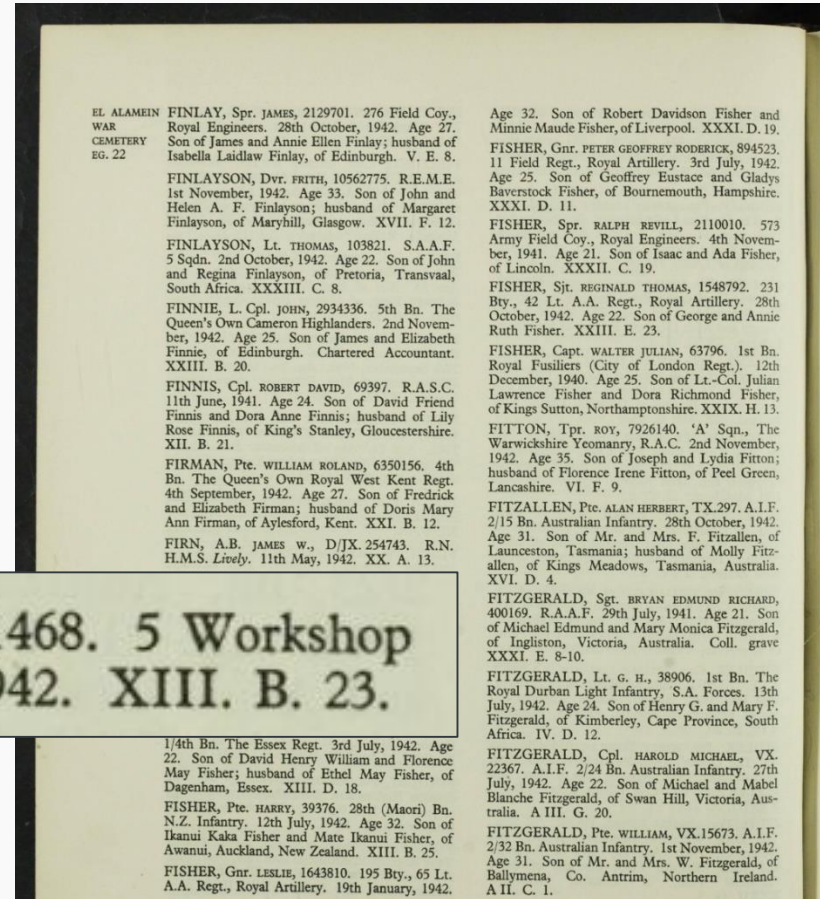
רשומי פרטים ומיקום קבורה

מקור: אתר הצבא הבריטי <https://www.cwgc.org>

חיים פיש ועקיבא פל, פלוגת מובילי המיים 5 (148),
נפלו במערכה באל עלמיין.

מקור: אתר הצבא הבריטי <https://www.cwgc.org>

GRAVES CONCENTRATION REPORT FORM											
Grav. No. R.A.S.C. PAL/1468.	FISCH.	C.	1468.	6.8.42.	1. G. 5.	8.	-	-	-	19/3	23.
Grav. No. R.A.S.C. PAL/1172.	FEHL.	A.	1172.	6.8.42.	1. G. 6.	9.	-	-	-	19/3	26.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

9.04.1933 עמוד מתוך רשימת העולים באונייה וולקניה

מקור: ארכיון המדינה

הרמן פיש מס' 305 ברשימת התיירים

כרטיס עולה על שם הרמן פיש

S25\32128 ST6C אצ"מ

ה'ר"ט			
286	מינקלעסין	גומי	36 ה
287	"	הלן	9 "
288	פן	רוזה רחל	37 "
289	פרי	ג'והן	66 ה
290	"	מירד ברלינ	63 "
291	מוארילס	אדולף	38 ה
292	"	שפרח	32 "
293	"	ליאו	7 "
294	פוקם	יוסף	28 ה
295	פיליס	אברהם	55 ה
296	פיץ	אלימלך	34 ה
297	פיס	דוד	29 ה
298	"	אלזה	20 ה
299	פקטרונג	וניטה	33 ה
300	פכער	אנה	47 ה
301	פלדמן	קלה	34 ה
302	פלוקוביץ	רעה	35 ה
303	פלץ	מיטל	20 ה
304	פריד	מרים	27 ה
305	פיט	הרמן	19 ה
306	פרביץ	בטי	37 ת
307	"	לאה נורדיה	4 "
308	ציטרון	יוליוס	54 ה
309	קאופמן	שרה	39 ה
310	קובען	רוזה	29 ד
311	קוסקי	שרה	54 ה
312	קופלוביץ	אדנה	24 ח
313	קופלואוס	אליזה	42 ח
314	"	שרה	35 ח
315	קלארי	היאדורה	23 ח
316	"	יונה	60 "
317	"	חיה	17 "
318	קוטליר	קרל	29 ח
319	"	פרי	27 ח
320	קרץ	רבקה	28 ח
321	"	סטואל	1 "
322	קץ	משה	44 ח
323	קרוניץ	סטואל	35 ח
324	קריצ'נסקי	דיאנה	45 ח
325	קריסטאן	בסבה	24 ח
326	קוריביץ	רגינה	26 ח
327	קסץ	זלמר	32 ח
328	"	לייזלום	25 ח
329	קיינדלר	ברנרד	36 ח
330	"	אדים	25 ח
331	קנסורם	זליג	27 ח
332	קעניגסטיין	עטואל	67 ח
333	קראוז	סטואל	54 ח
334	"	אליקס	31 ח
335	קרו	ליינא	37 ח
336	קלענגויטס	היינט אברהם	22 ח
337	קערבעקס	משה לייב	50 ח
338	קליינסקי	חנה	29 ח

[illegible]

"כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זִכָּר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

לשכת הקשר של הועד הפועל עם מתנדבי הצבא הבריטי חברי ההסתדרות
מקור: IGRA

ההסתדרות הכללית של העברים והעדה בארץ-ישראל														329
הועד הפועל														
לשכת הקשר														
מ"מ	שם המסמך	שם	שם דאג	מספר אגוד	תאריך	תאריך כניסה	מספר	שם האם	שם האב	שם הילד	תאריך	תאריך	תאריך	תאריך
45	מייקרטסיין	סרדכי	סשה	155430	אשכ"ז	1922	רוק	-	-	-	1936	פולניא	נר"צ	27.7.42
2	מייקרטסיין	שלום	ישראל	117276	אשכ"ז	1916	רוק	-	-	-	1929	גרמניה	נר"צ	1468
3	מיט	חיים	אברהם	28278	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	1933	גרמניה	נר"צ	1468
נחרג מהפצות 6.8.42														
7	מיטביין	יהושע	יצחק	137980	אשכ"ז	1907	נשוי	-	-	-	1929	פולניא	נר"צ	8.1.43
8	מיטביין	סשה	שמואל	139404	אשכ"ז	1922	רוק	-	-	-	1941	נ"צ	נ"צ	15.6.42
9	מיטביין	קרל	יצחק	123165	אשכ"ז	1909	נשוי	סרים	-	-	1925	אוסטריה	נר"צ	16 באגוס 16
46	מיטביין	עניאל	שלום	54418	אשכ"ז	1909	רוק	-	-	-	1924	אוסטריה	נר"צ	13.7.33
1	מיטביין	זבי	שלום	52689	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	1934	אוסטריה	נר"צ	17.6.41
2	מיטביין	דור	זבי	127857	אשכ"ז	1902	רוק	-	-	-	1929	נ"צ	נ"צ	2876
3	מיטביין	יוסף	שרידין	184763	אשכ"ז	1924	רוק	-	-	-	1944	גרמניה	נר"צ	10.1.40
4	מיטביין	סשה	שרידין	184764	אשכ"ז	1925	רוק	-	-	-	1944	גרמניה	נר"צ	10.1.40
5	מיטביין	קלמן	שלום	40298	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	1933	פולניא	נר"צ	12.11.40
6	מיטביין	רוזלף	דור	2876	אשכ"ז	1924	רוק	-	-	-	1941	פולניא	נר"צ	12.11.40
7	מיטביין	סמאל	יצחק	167088	אשכ"ז	1921	רוק	-	-	-	1929	פולניא	נר"צ	12.11.40
8	מיטביין	אשר	סרדכי	206376	אשכ"ז	1923	רוק	-	-	-	1929	גרמניה	נר"צ	12.11.40
9	מיטביין	יואל	סרדכי	123399	אשכ"ז	1918	רוק	-	-	-	1929	אוסטריה	נר"צ	12.11.40
47	מיטביין	מנחם	בנימין	77234	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	1925	פולניא	נר"צ	12.11.40
1	מיטביין	יצחק	סשה	28460	אשכ"ז	1907	נשוי	-	-	-	1933	גרמניה	נר"צ	12.11.40
2	מיטביין	מיכאל	יוסף	61499	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	1933	פולניא	נר"צ	12.11.40
3	מיטביין	יעקב	סשה-יוסף	112307	אשכ"ז	1914	נשוי	1	-	-	1938	אוסטריה	נר"צ	12.11.40
4	מיטביין	עקיבא	אברהם	152494	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	1940	נ"צ	נ"צ	12.11.40
5	מיטביין	אריאל	אריאל	149933	אשכ"ז	1923	רוק	-	-	-	1940	גרמניה	נר"צ	12.11.40
6	מיטביין	אוריב	יחזקאל	99429	אשכ"ז	1913	נשוי	1	-	-	1937	אוסטריה	נר"צ	12.11.40
7	מיטביין	אליהו	יוסף	149933	אשכ"ז	1923	רוק	-	-	-	1940	גרמניה	נר"צ	12.11.40
8	מיטביין	אלכסנדר	אזידור	149933	אשכ"ז	1923	רוק	-	-	-	1940	גרמניה	נר"צ	12.11.40
9	מיטביין	אריאל	אריאל	149933	אשכ"ז	1923	רוק	-	-	-	1940	גרמניה	נר"צ	12.11.40

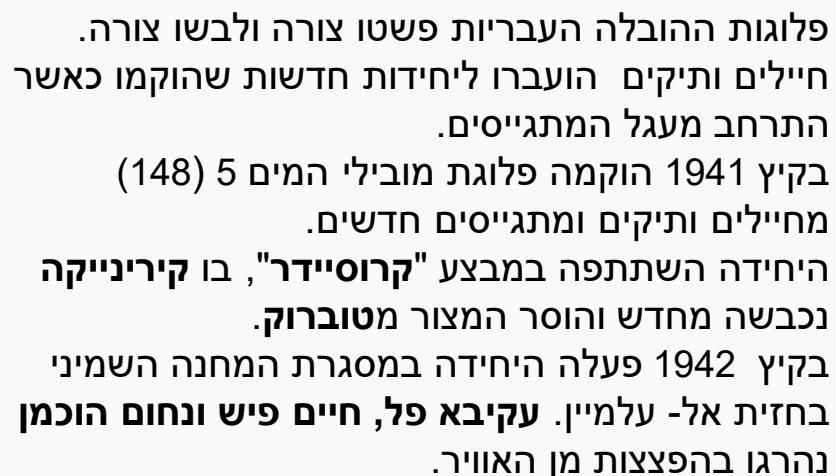
Haim Fish, child of Avraham

חיים פיש [בן/בת] אברהם

Birth Year:	1913
Address (Hebrew):	הר-הכרמל
Locality:	Haifa
Locality (Hebrew):	חיפה
Country of Origin:	Germany
Country of Origin (Hebrew):	גרמניה
Occupation (Hebrew):	ב.א.
Status (Hebrew):	רוק
Date of Immigration:	1933
Ethnic Group (Hebrew):	אשכ"ז
Language of Record:	Hebrew
Military ID:	1468
Plug:	ר.א.ו.י

This record comes from the Book of Histadrut Army Volunteers 1939-1945 (1939-1945) part of the Military British 1939-1947 (1947-1939) database, document number 453, page 329, IGRA number 9622. The original records are from Yad Vashem Archives (ארכיון יד ושם). This record was added to this search engine on 19 February 2016.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

המשקיף, 13.11.1942 על
פלוגת מובילי המים 5 (148)
מקור: עיתונות יהודית היסטורית,

יחידה
עברית
בטוברוק

לויטננט בריטי על

יחידה עברית ממרסה מטרות עד בנגאזי

שונה היתה להוביל בשיירה בת 25 מכוניות חוטי-תיל ושקי חול לבנגאזי. קצין עברי מארץ-ישראל הופקד על השיירה. הם יצאו לבנגאזי ב"24 בינואר וב"28 בו נכנסו לשם הגרמנים. לא היו לנו כל ידיעות עליהם, וחששנו שן נפלו בשבי, אולם ב"1 בפברואר חזרו לשמחתנו הרבה. חזרה זו היתה בה משום הרפתקנות רבה. בהגיעם לבנגאזי צורפה שיירה זו לדי-כיויה הרביעית ההודית שהיתה בחיל המ"אסף, כשהגרמנים נכנסו לעיר. אך הצליחו לצאת את בנגאזי, כשהגרמנים חצו את הדרך מאחוריהם כחצי-שעה אחרי שהם כונית האחרונה משיירתם עברה, והצליחו גם להציל כמה משפחות יהודיות מבנגאזי.

היחידה שירתה אחר כך בטוברוק, מרסה מטרות, קפוצו, ביר-הכים, אל-אדים ובמערות אל-עלמין היו לה הקרבות הראשונים, 2 הרוגים ו4 פצועים. זה היה ב"6 באוגוסט. אולם זה לא שבר את רוח היחידה. היא ממשיכה בפעולות בקר החזית.

נה של שבויים גרמניים. עבדנו בתנאים קשים מאד, בסופות חול וגשמי זעף התקדמנו והובלנו את המים לקוי החזית. עבדנו מזריחת החמה עד שקיעה, ולעתים גם בלילות, אולם מצב הרוח היה מרוסס. השיר והריקוד לא נפקד מקומם אחרי יום עבודה מפרכת תוך הסתכנות מתמדת.

הפלוגה החליפה פעמים אחדות את מקום המחנה. במשך 6 שבועות חנינו כ"10 מיל מצומת רכבות והתרגלנו להתקפות מן האויר. אח"כ התקרבו יותר לצומת הרכבות וההתקפות תכפו יותר, רסיסי פצצות היו זורעים במחנה וכל הזמן התהלכנו בחושים קובעי פלדה. בדי-צמבר התקדם הצבא עד אל-אגעיילה וב"מפקדה הראשית הוחלט שאין כבר צורך במובילי מים, פירקנו את המיכלים ומחצית הפלוגה יצאה לטוברוק בתפקיד מיוחד. זו היתה מחלקתי, מורכבת משלש כתות. כל אחת עם 11 מכוניות וסרג'נט בראשה. מחננו היה מחוץ לטוברוק. עבודתנו הרא-

לוב ואנו היינו עוד 60 מיל בתוך מצרים, ואף חייל אחד שלנו לא עבר עדיין את הגבול. לא עלה כלל על הדעת שנוכל להגיע למרסה הרחוקה, אולם אחר שמפקד היחידה התקשר טלפונית עם המפקדה הראשית וזו אישרה, כי אכן עלינו להגיע למקום זה, יצאנו לדרך והצלחנו להגיע בשלום.

הלילה, ליל ה"17-18 בנובמבר, היה לילה נורא: חושך מצרים אסף את הכל. רעמים, ברקים וגשם זועף. ראיתי בלילה מעין סמל למערכה הגדולה שהחלה אז. יצאנו ב"40 מכוניות, מזוינים ברובי-ברזל וברובים, חבושים קובעי פלדה ומכונים לכל. מלבדי היה אתי עוד קצין עברי. על אף המכשולים הרבים הגענו למחנה חפ"צנו. בהגיענו למקום ניתנה הוראה להמשיך עוד 3 מיל קדימה. באותם 3 המיל אירע לשיירתנו משהו מבדח. בתשכה נפרד מהשיירה אחד הנהגים במכוניתו ובהתקדמו הגיע עד עמדת-תותחנים שלנו, בקר החזית. כיון שלא ידע אנגלית נלקח כש"בוי וכעבור שבוע מצאנו אותו בתוך מח-

על השתתפותה הפעילה של יחידה עברית במסע ההתקדמות ממרסה-מטרות עד בנגאזי, מנובמבר 1941 עד פברואר 1942. מספר הלויטננט ג'. פ. פטיסון, בריטי ששרת ביחידה זו כשהיו בה עוד קצינים לא יהודיים.

כעת, במלאות שנה לקיומה של יחידת ספקריטים, כל מערכת-הפיקוד שלה היא עברית מלאה ובראשה עומד מייג'ור יהודי, בנו של שופט עליון בארץ-ישראל. יחידה זו משתתפת במסע ההתקדמות. המחנה הראשון של היחידה — מספר הקצין — חנה כ"20 מיל דרומית מזרחית למרסה-מטרות, ומשהחלה ההתקפה הגדולה ב"17 בנובמבר, נקראו באותו יום כל קציני הפלוגה למשרדו של המפקד שה"ד"ע לנו בשקט: "הדבר קרה, התחלתה בשעה 1 בלילה". קיבלתי פקודה לצאת בשיירה ובסמנו את המקום במפה שטמנו היינו צריכים להוביל את המים, קרא בהתרגשות — "אלהים אדירים, הרי זה בלתי אפשרי". ואכן, הנקודה שצויינה בפקודת המפקדה הראשית היתה 100 מיל בתוך

סמל פלוגות ההובלה

מקור: אחר מוזיאון הלוחם היהודי

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אבל האלט פ'רצ'י. צו הייבט ער ליין אלס פ'רצ'י. נאכא, מאי 28 ה'ת"ש.
 בהקדמה ב'י האלט, איז ער און דערק, צוה הע"ה, נסען אונז, אונזערע לעבן.
 איז געשטען פ'רצ'י. אונז האט קאן אונז אונזערע לעבן פ'רצ'י. אונז האט
 נאך אונז, געלעבט ליין ער פ'רצ'י. ליין אונז אונזערע פ'רצ'י, האט סיכא
 הערצ'י. אונזערע ליכט אונז האט אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.

אונז האט האט אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.
 אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.
 אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.
 אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.

קטעים מתוך יומנו של מנדי מוסקוביצי:
תיאור נפילתם של חיים פיש ועקיבא פהל
 מקור: מ. מוסקוביצי, יחידת מובילי המים 5
 היום נמצא בארכיון אחד הקיבוצים
 באדיבות אילן אורן

הערות
 אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.
 אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.
 אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.
 אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י. אונזערע פ'רצ'י.

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

11 ספטמבר 1942 המשקיף

חיים פיש הי"ד

"החייל העברי" בטאונה של יחידה
עברית להובלה מודיע, כי החייל חיים
פיש, חבר היחידה נהרג בפעולה אי-שם
בזרחה התיכון.

לזכרו, בעיתון "החייל העברי" של היחידה העברית לתובלה
מקור: ארכיון ההגנה

חיים פיש ז"ל | שכלנו גם ארתד. אחד האנשים שבטח את כתפו ליצור את ארתד
המושג שחדל להיות מושג ממש - דוח היחידה. הרבה מן הרוח
המובה השוררת בינינו, מהגומור הטוב, החופף על מרידות וקשיים שבחיי החייל
הפועל מעבר לגבול ארצו. בא לנו בעטיו של חיים פיש.
פיש, כרבים אחרים, בטבל ויטוריים עלתה לו ראשית דרכו בארץ. נסה להאחז
באמנות הבמה שנטיה ופשרון הנחו אותו אליה, אולם לא נשתרש. בחייו בצבא
עבר כמה גלגולים. היה בין בחורי סעקי המים השמיניות, ועם חסולה, עבר אלינו.
מאחור עבר לספקי המים החמישית, ובה, בשעת מלוי המקידו, נפל חלל, והוא רק
בן 25 בנמלו.
נשא את זכרו איתנו, באשר נלך.
ה.ה.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

שיר לכת לפלוגה החמישית של ספקי המים

מאת: צבי אטלס
מקור: ספר הפלוגות העבריות להובלה
במלחמת העולם השניה

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

לזכרם של חברי
חיים פיש
ועקיבא פיהל
שנהרגו במדבר המערבי
בשעת מילוי תפקידם
ביום כ"ג אב תש"ב 6.8.1942

קבר - אחים

עוד שריד שביבי ארנמן
שולי רקיע כתר,ו,
חרש צללי ערב
לילה גואל בשרו.
היום משום-מה התמקמה
החרש מזמה, נקמה?
נעץ צפרני שקיעה
בטבור האדמה,
טרם אורו ידעך
טרם יגוע.

ובערבוביה -
שריקת לל חלל האויר נסרה
מבעד לסתר מפלשי עבים,
רביבי פלדה רעפו, אש זעם נתקה
ערפלי אדים ותמרות-עשן כבדים
מערמי מדבר עלוץ
עטפו.

אט לאט עם משב רוח ערבית
נמוג העשן, הוסרה מסות הפליה.
רעם הקמני. אם מבציתתני הראיה?
לעינים התוהות, נגלו עקבות מר-מות.

לצדי, בדמי דמם
שתי גויות התפלשו.
זיו נעורים צמימים
על פניהם קרשו.

והפנים זה מפרות
עם כת-צחוק על שפתים;
הלא לפני מספר דקות
פכו עז, מרץ, חיים...

בתרועות מלחמה מקננס נזעקו
במסע מגן-דוד נגד צלב-הקורס,
עת צלבניו יפי עולם הפכו
לסחי, דראון, תל-שממה והרס.

ובהתלקח הקרב, בגבור הרצח
על מוקד העם חללו.
שניהם ביום אחד שכלנו
לנצח....

טורפים זנקו ממעל
באש ורסיסי להב
גויותיהם בתרו

משריון ישראל
שני קשקשי זהב
נשרו....

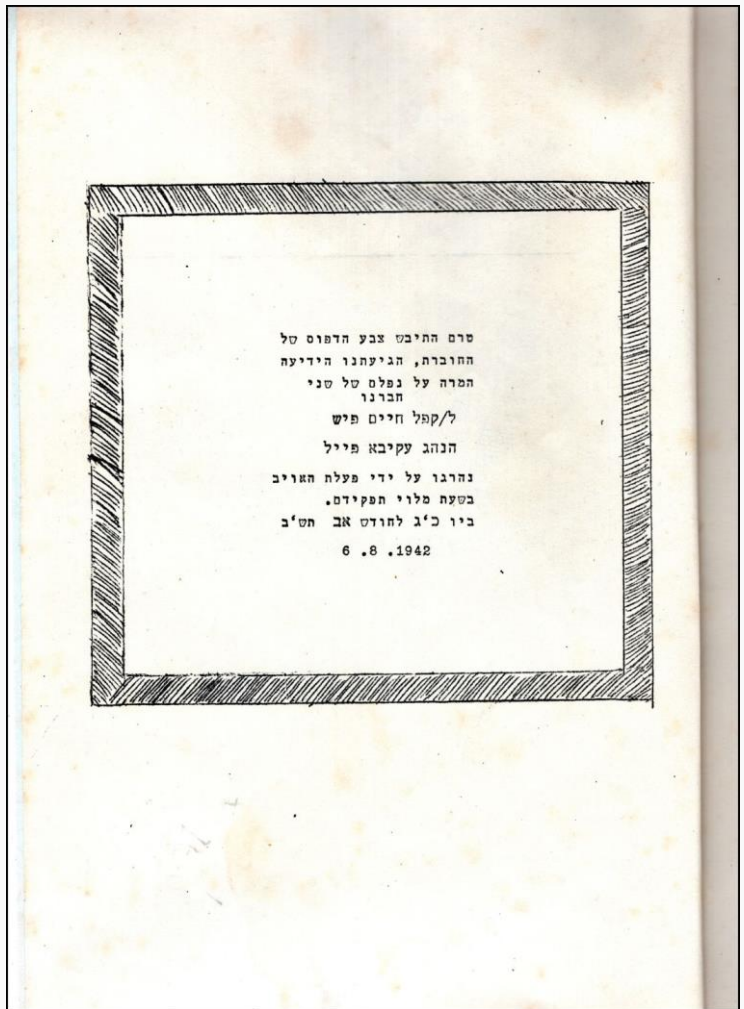
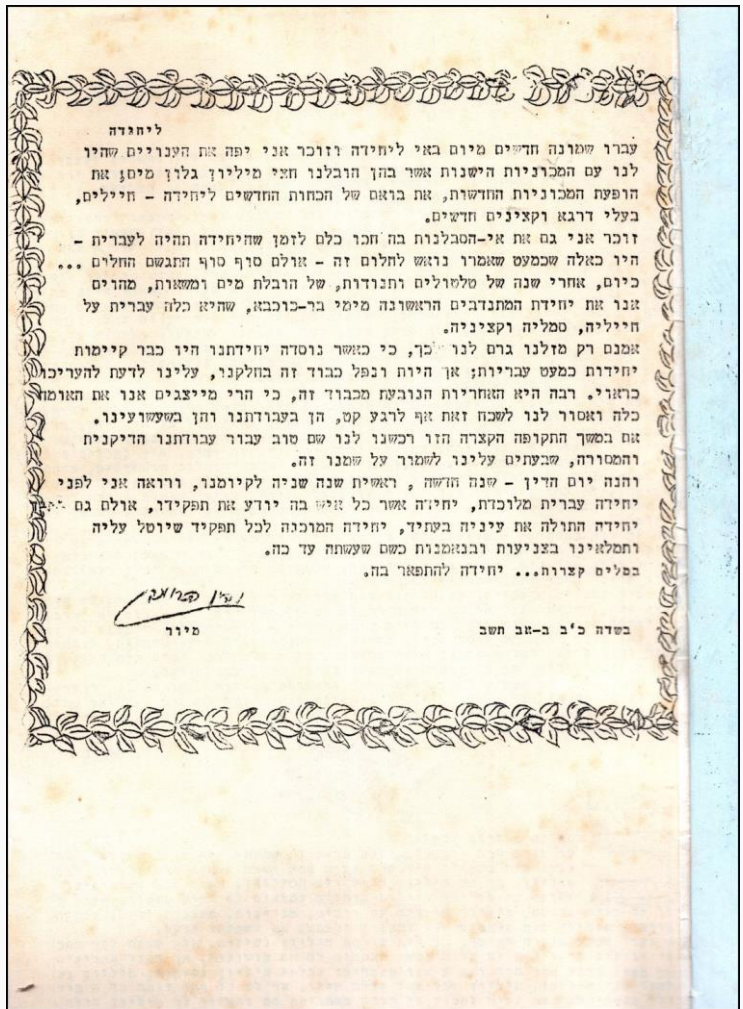
לזכרם של חיים פיש ועקיבא פל השיר נכתב על ידי חברם ליחידה "קבר אחים" מאת: אביגדור אפרת (ויקטור פרידמן)

מקור: ארכיון ז'בוטינסקי כ 25 - 44 /1

"עין המדבר" ביטאון הפלוגה החמישית של ספקי המים (148)

מקור: בידספיריט מכירות פומביות

מקור: מאגרי מידע ארץ ישראלים IGRA ספר העיתונאים תש"ו

Haim Fish, child of Avraham

חיים פיש [בן/בת] אברהם

Birth Date:	1919
Death Date:	1942-Aug-6
Language of Record:	Hebrew
Year of the Record:	1942

This record comes from the Yearbook of Journalists 1945-46 (ספר השנה של העיתונאים תש"ו), part of the Military British 1941-1945 Fallen Hebrew Soldiers (צבא בריטי 1941-1945 הנופלים מקרב החיילים הארצישראלים) database, page 84, IGRA number 318. The original records are from The Mehlmann Library, TAU (אוניברסיטת תל-אביב), This record was added to this search engine on 25 October 2012.

החיילים העבריים שנפלו ונספו

84

הצבאי באלכסנדריה ב"11 באוקטובר 1941.
הובא לקבורה בבית העלמין היהודי שם.

סדרמן ה. מ. — נפל בפעולה ב"24
באוקטובר 1943.

פולק דב. בן אהרון — מרחובות. נספה
באניה שהובילה חיל נהגים עבריים למאלטה
ב"1 במאי 1943.

סולסון משה. בן יהודה — נולד 1917
בסקוטלנד. בא לארץ מאפריקה ב"1938.
התגייס ב"21 בינואר 1941. נספה בתאונת
דרכים בסוריה ב"18 בנובמבר 1943.

פוליצר ה. פ. — נהרג בפעולה ב"20
ביוני 1942.

פולקי מ. — נפל בפעולה בחזית יון
ב"15 במאי 1941.

פולקס מ. — נספה באניה שהובילה
חיל נהגים עבריים למאלטה ב"1 במאי 1943.

פורוס יצחק. בן יהודה — בא לארץ
מלסאיה ב"1934. מראשוני הפתגוניסטים. נספה
באניה שהובילה חיל נהגים עבריים למאלטה
ב"1 במאי 1943.

פורשר פ. — נספה בתאונת דרכים
באיטליה ב"15 בנובמבר 1942.

פיאטרי מרדכי. בן אדולף — נולד
1903 ביוגוסלאביה. בא לארץ מאיטליה. מת
מתאונה בשרתי בצבא ב"10 בדצמבר 1944.

פיבק ה. — נהרג באוסטריה ב"10 ביולי
1945.

פיל עקיבא — נולד 1923 בוינא. עלה
לארץ עם עליית הנוער בשנת 1938. התגייס
1941. נהרג בשעת הפצצה ב"6 באוגוסט 1942.

פילי שמעון. בן יצחק — נולד 1900.
בא לארץ סיוול בשנת 1935. התגייס במאס
1941. נפל בשבי ובשעת נסיון לבריחה
נהרג.

פינברג צבי. בן יצחק — נולד בפולין
ב"1911. עלה לארץ מליטה ב"1931. מראשוני
המתגייסים לשלונת משרטריהספות. שירת
בניכוס מוריה כמווד צבאי ביחידה אוסטריה.
נספה בתאונת רכבת ב"6 בדצמבר 1944
באיספצליה שבמצרים והובא שם לקבורה.

פינטל יהושע — נולד 1917. בא לארץ
ב"1919. התגייס במאי 1941. נפצע קשה
בפעולה צבאית בתעלת סואץ בספטמבר
1941 ומת מפצעיו ב"25 בנובמבר 1941.

פינקלשטיין ה. — מת לאחר מחלת
במצרים ב"15 במאס 1945.

פירשטנפלד א. — נספה בתאונת
דרכים ב"9 בפברואר 1942.

פיש חיים. בן אברהם — נולד 1919.
נהרג בשעת הפצצה ב"6 באוגוסט 1942.

פישר צבי — נולד ב"1921. עלה
מברלין ב"1934. התגייס ב"1940. בשעת מלח
תפקידו בחיל בחולנד נסגע צ"י כדור שנפלט
מרוכחו ומת ב"15 באוקטובר 1945.

נוסבוים משה. בן יעקב — נולד 1921.
עלה לארץ מפולין 1934. התגייס במאי 1941.
נספה באניה שהובילה חיל נהגים עבריים
למאלטה ב"1 במאי 1943.

נורל א. — נפל בפעולה באריתריאה
ב"15 במאס 1941.

ניסמן יחזקאל. בן יוסף — נולד 1912.
בא לארץ מפולין ב"1935. התגייס באוקטובר
1940. שמו בין הנועדרים.

סאמט זאב ורנר — נולד 1905. בא
מגרמניה ב"1934. התגייס לצבא בדצמבר
1939. מת בסובורק ב"10 באוקטובר 1942.

סגל אהרון. בן יצחק — נולד בראשון
לציון ב"1913. התגייס במאס 1940. נספה
באניה שהובילה חיל נהגים עבריים למאלטה
ב"1 במאי 1943.

סגל י. — נספה באניה שהובילה חיל
נהגים עבריים למאלטה ב"1 במאי 1943.

סיקורינסקי אברהם. בן יעקב — נולד
1917. בא לארץ מפולין ב"1937. התגייס
ביוני 1940. נספה באניה שהובילה חיל נהגים
עבריים למאלטה ב"1 במאי 1943.

סטרילסלר ה. — מת מפצעיו ב"2 במאס
1942.

סטרן מרדכי — נולד 1906. בא מגרמניה
ב"1936. התגייס באוקטובר 1939. נהרג ב"30
באפריל 1941. בקאלמאסה שביוון.

סינג מ. — נספה באניה שהובילה חיל
נהגים עבריים למאלטה ב"1 במאי 1943.

סימה י. — נפל בחזית החייל באיטליה
ב"6 באפריל 1943.

סנדר ז. — נספה בתאונת דרכים בארץ
סליה ב"2 בינואר 1942.

סנש חנה — חיילת. נולדה 1921 בבוד
פשט. עלתה ב"1939. התגייסה לא.מ.ס. ב"1943
הורדה במצנח בשעת הפעולות של המרשל
סיט ומשם הוברחה להונגריה. היא נתפסה
והוצאה להורג ע"י כ"ד הונגרי"גרמני צבאי
ב"6 בנובמבר 1944. הוציאה בכתבים יוסף
ושרירים בעבריות ובהונגריה שיצאו לאור לאחר
מותה. אביה בלה סנש היה אחד הדוטטורגים
המפורסמים בהונגריה.

סרגי חיים (אנצו) בן שמואל. — נולד
באיטליה ב"1905. עלה ב"1921. מטיסרי נמעת
ברנר. בראשית השלחמה התנדב לצבא. באביב
1944 יצא בשליחות צבאית מעבר לקוי האויב
כצנחן. נתפס והוצא להורג בדכאו באביב 1945.

ע'ומדה מ. — נפל בחזית איטליה ב"3
באפריל 1942.

פיש חיים, בן אברהם — נולד 1919.
נהרג בשעת הפצצה ב"6 באוגוסט 1942.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: אצ"מ S25\32128

24th Sept.1942.

Dear Mr. Arditti,

I beg to acknowledge the receipt of your letter of the 19th of August, 1942, regarding the whereabouts of the soldier CHAIM FISCH, and to inform you that we have asked his Commanding Officer to get in touch directly with his parents.

With Zion's greetings and all good wishes for the New Year,

Yours sincerely,

M.Simon

A.Arditti, Esq.,
Cangallo 2194,
Buenos Aires,
Argentina.

פנית מר ארדיטי מקרן היסוד בבואנס איירס, בשמו של דוד פיש שהיה מזכירו, אל הסוכנות היהודית בירושלים, כדי לברר מה עלה בגורלו של אחיו, חיים פיש, שהתגורר ברחוב הרצל 67 (אצל קסטן) והתגייס לצבא במאי 1941. אביהם לא קיבל ידיעות מאז יוני 1942. בתשובתו מ.סימון מציין כי ביקש ממפקדו ליצור קשר ישיר עם הוריו.

The Jewish Agency for Palestine,
Conscription Dept.,
Jerusalem.

Dear Sirs,

On behalf of a Zionist family here, may I ask you to inform me about the whereabouts of CHAIM FISCH, previously of Haifa, Herzl Street 67 (c/o Kösten), who enlisted about May, 1941, in the Army, as a driver in a mechanized unit. This information is required by his father, Mr. Abraham Adolfo Fish, of Buenos Aires, Obligado 2463, who has no news from his son since June of last year.

Will you please write to me about him. CHAIM FISCH'S brother, young David Fisch, is my Secretary in the Keren Hayesod Office here.

I thank you very much in anticipation, and send you my best Zionist greetings,

Form. 3 - 200 - 3 - 42

Adolfo Arditti

Cangallo 2194
Buenos Aires
Argentina 19.8.42.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

1. פנית מ. יובל מהמזכירות המדינית של הסוכנות אל מיוֹר י. פרומקין, מפקדו של חיים פיש, בבקשה לעדכן את משפחתו על נסיבות נפילתו.

מקור: אצ"מ 824539/2/49

2. תשובתו של מפקד הפלוגה מיוֹר פרומקין

מקור: אצ"מ 8245392264

5 WATER TANK COY., R.A.S.C.,
Middle East Forces;
5TH/42/607 3-10-42.

הפלוגה מס' 5 להובלת מים,
התחבורה המלכותי,
הת.

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל,
המזכירות המדינית,
ירושלים.

א.נ.

בתשובה למכתבכם מס' 824539/2/49 מיום 23.9.42
כתבתי לאביו של חיים פיש נ"ל. כמו כן כתבתי לדודו של פיש,
מר קוסטן, בבקשה להעביר את מכתבי לאביו של החייל.

בכבוד רב,

מיוֹר י. פרומקין, מפקד הפלוגה מס' 5 להובלת מים, ר.א.ס.ק.

יפ/ק.

המדינית
824539/2/49
יב" תש"ג
23.9.42

לכבוד
מיוֹר י. פרומקין,
חיל ההובלה.

מיוֹר פרומקין הנכבד,

להלן תמצא את מענו של מר א.א. פיש
מבואנוס איירס השואל על בנו חיים. נראה לי
כי הכונה היא לחייל חיים פיש ז"ל שרת
בפלוגתך ונפל בשעת מלחי תפקידו. הפרטים
שהשואל מוסר על בנו הם: מענו הקודם - חיפה,
רח' הרצל 67, אצל קוסטן; התגייס בערך
בחודש מאי 1941. אם הפרטים האלה מתאימים
ואתם טרם כתבתם למשפחה - נודה לך מאד אם
תכתב לאביו באופן ישר ותודיעו לו את מסיבות
המקרה.

בכבוד רב
אברהם אדולפו פיש
מ.יובל
המזכירות המדינית

מענו של מר פיש הוא:
Abraham Adolfo Fish
Obligado 2463,
Buenos Aires.

1. פניה אל המחלקה המדינית בשאלה על מקום קברו של חיים פיש, על האפשרות להקים מצבה וכיצד ניתן להגיש בקשה לקבלת מענק או תמיכה.

2. תשובת המחלקה המדינית בדבר מיקום הקבר ומידע בדבר הגשת בקשה לקבלת פיצויים.

מקור: אצ"מ S25\32128

ירושלים, 26.5.43

אל: מר ל. הרמן
הלשכה הראשית של קרן היסוד

מאת: המחלקה המדינית

הנדון: החייל חיים פיש ז"ל

למי הרשימות שבידינו נקבר החייל פיש ז"ל כמצרים. למי שעה אין לומר ~~הוא~~ דבר מדויק על האפשרויות להקים מצבה על קברו. יתכן, כי בגמר המלחמה יועברו הקברים למקומות אחרים. עכ"פ אפשר להודיע למשפחה, כי מקום הקבר ידוע באופן מדויק.

2. בדבר קבלת דמי הפצויים על המשפחה לפנות למחלקת החסלומים והרישום למי המען:

Officer i/c Pay & Records (Palestinians)
M. E. F.

כדי להחיש את הסו"מ בכתב עם שלטונות הצבא הננו מיעצים להם לפנות באמצעות הקונסול הבריטי הקרוב למקום מושבם.

הלשכה הראשית של קרן היסוד

ת.ד. 583 - טלפון 4691

ירושלים, בא"ר חש"ג.
25.5.43

אל: המחלקה המדינית
של הסוכנות היהודית
מאת: ל. הרמן

הרינו שולחים לכם בזה אח העתק מכתבו של שליחנו בארגנטינה ד"ר א. מבשן מיום 17 בדצמבר בעניין החייל חיים פיש שנהרג בחזית לוב ביום 6 באוגוסט 1942. האם אפשר לברר אם מקום קבורתו ? והאם אפשר לחבוע חמיכה בשביל אביו ?

ל. הרמן.

מכתבו של דר' א. מבשן ובו שאלות בשם האב חבר קהילתם

FROM: Dr. A. Mibashan, Keren Hayesod, Buenos Aires
TO: The Head Office of the Keren Hayesod, Jerusalem
December 17, 1943.

I beg to ask you kindly to help us in the following matter:

According to the notification of Major T. Frumkin, 5 Water Tank Co. R.A.S.C. - N.E.F., of August 9th, to Mr. Hirsch Koesten, 30 Barzelay Str. Haifa, Palestine, the young man Chaim Fisch died on the sequences of an attack in the Libyan front on August 6, 1942. The said Chaim Fisch is son and brother of two of our collaborators and friends here, and we have been asked by them to inquire whether it is known exactly where the grave of the unfortunate young man is, in order to put a matzeva on it, later on. The father of the said Fisch wishes to know, to whom he must apply in order to claim for the usual grant-in-aid or help which is given to parents of soldiers who lost their lives in the battlefield. Mr. Fisch's father is a man of very limited means of existence and any help which he could obtain from the Army administration would be of great use to him.

Hoping you will be in a position to give me the information required, I am, very sincerely yours

(sgd.) Dr. A. Mibashan.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ה'לשכה הראשית של קרן היסוד
ת.ר. 102 - טלפון 4491

יחסיט' בא"ר חש"ג.
25.5.43

אל: המחלקה הסדיניח
של הסוכנות היהודית
מאח: ל. הוסן

חיינו שולחים לכם בזה את
העקב סכנו של שליחנו בארגוני
ד"ר א. מנחם מיום 17 בדצמבר בענין
החייל חיים פיש שנהרג בחזית לוב
ביום 6 באוגוסט 1942. האם אפשר
לברר את מקום קבורתו ? והאם אפשר
לחבוע חסיכה בשביל אביו ?

ל. הוסן.

נספח.

לה/י.מ.

החלום

FROM: Dr. A. Mibashan, Keren Hayesod, Buenos Aires
TO: The Head Office of the Keren Hayesod, Jerusalem
December 17, 1943.

I beg to ask you kindly to help us in the following matter:

According to the notification of Major T. Frumkin, 5 Water Tank Co. R.A.S.C. - N.E.F., of August 9th, to Mr. Hirsch Koesten, 30 Barzelay Str. Haifa, Palestine, the young man Chaim Fisch died on the sequences of an attack in the Libyan front on August 6, 1942. The said Chaim Fisch is son and brother of two of our collaborators and friends here, and we have been asked by them to inquire whether it is known exactly where the grave of the unfortunate young man is, in order to put a matzeva on it, later on. The father of the said Fisch wishes to know, to whom he must apply in order to claim for the usual grant-in-aid or help which is given to parents of soldiers who lost their lives in the battlefield. Mr. Fisch's father is a man of very limited means of existence and any help which he could obtain from the Army administration would be of great use to him.

Hoping you will be in a position to give me the information required, I am, very sincerely yours

(sgd.) Dr. A. Mibashan.

המציאות המתסכלת, אותה חווה חיים פיש שרצה להיות שחקן

ברית אקדמאים ציונים, ה"ק.י.פ."* ראשיתה בהתאגדות סטודנטים ציוניים בגרמניה. הצעירים שעלו בשנות השלושים לא הצליחו להשתלב בעשייה הפוליטית ובשל כך בסופה של שנת 1942 קיבלו החלטה שקבעה כי ה"ק.י.פ. הוא ברית ציונית פוליטית.

בין עולי העלייה החמישית מגרמניה ומערב אירופה היו במאים ושחקנים. מראם ומבטאם היה שונה, חלקם אף לא שלט בעברית. מסורת המשחק ותפיסת תפקיד השחקן הגרמני היו שונים מאלו שהיו על הבמות בארץ באותה עת. הממסד התיאטרוני היה בעל מסורת מזרח-אירופאית שבמהותה עסקה ברגשות, מחשבות ומאווים. דמות השחקן בה הייתה נשגבת ומסוגננת, ותפקיד השחקן היה להביע רגשות ומחשבות מתוך הזדהות עם הדמות במחזה. לעומתם השחקנים, יוצאי גרמניה ומרכז אירופה היו בעלי גישה שכלתנית למשחק. השחקן הגרמני הציג את חייהם של האחרים כפי שנכתבו במחזה, השחקנים נצמדו לטקסט באופן רציונאלי, ענייני ואובייקטיבי. היה זה מפגש בין שתי גישות: הרציונאלית הגרמנית וזו הסטניסלבית הרוסית שפנתה אל הרגש. כתוצאה מכך יוצאי גרמניה שביקשו להציג בתיאטראות בארץ נתקלו בהתנשאות ובאטימות שמנעו מהצעירים שהיו בעלי אוריינטציה תרבותית מרכז-אירופית להשתלב בתיאטרון.

מקור: על תיאטרון עברי של יוצאי גרמניה, מתוך הרצאה "ראשית התיאטרון בארץ ישראל" ושיחה עם פרופ' חוס לוי

ק.י.פ. (K.J.V., Kartells Juedischer Verbindungen)*

ה"ק.י.פ." – נגד כל המגמות האנטי-ציוניות וא-ציוניות

הועידה הארצית של ה"ק.י.פ." (ברית אקדמאים ציונים מגרמניה) נתקיימה בתל אביב בימים 11–12 בדצמבר. ד"ר מ. בילסקי הרצה הרצאה מקיפה על בעיות המדיניות החיצוניות של התנועה הציונית ועל התכניות השונות שהיו גושא לוי כוח בזמן האחרון. הויכוח הכללי היה מוקדש להרצאה זו, לשאלות פנימיות של הברית ולקביעת כיוון עבודתה להבא.

ברוב דעות נתקבלה החלטה הקובעת: ה"ק.י.פ. הוא ברית ציונית-פוליטית.

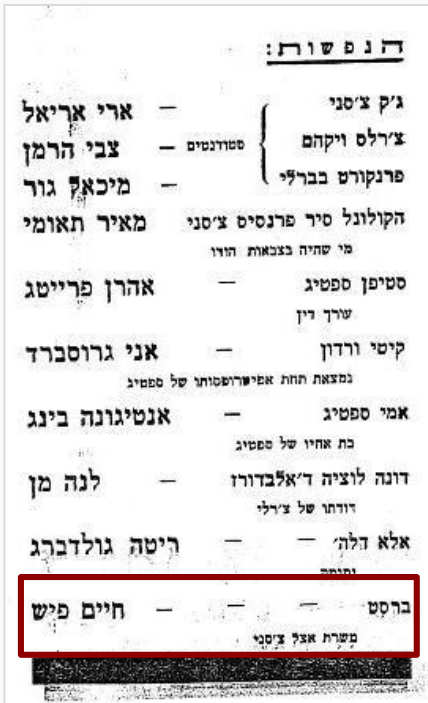
תפקידו נשאר גם כא"י המלחמה המשותפת למען הציונות נגד כל המגמות האנטי-ציוניות והא-ציוניות. לשם זה על ה"ק.י.פ. לפעול כגוש למען הגשמת התביעות הציוניות היסודיות, כגון: הנהגת "משטר ציוני" משפטי ביישוב, תיקונים יסודיים בענייני הקרנות והמגביות הלאומיות, חייוש הדימוקראטיה בתנועה הציונית וביישוב, חנוך הנוער הארצישראלי ברוח של גישה ציונית-ממלכתית מבוססת על השכלה מקיפה. ביחוד על ה"ק.י.פ. לשתף פעולה עם האחראים להנהגת הציונות של העליה הגרמנית בארץ ישראל.

הנשיאות החדשה מורכבת מ: ד"ר יוחנן (הנס) קאופמן (נשיא), ד"ר ח. פרדר (סגן נשיא), ד"ר דוד שלוסברג, ד"ר א. בוהם, ד"ר ה. בלוק, ד"ר הנס לוי, ארנסט נוסבאום, ד"ר פ. רויס, פ. אסטרייכר.

מקור: עיתונות יהודית היסטורית
הארץ, 9 אוקטובר 1942

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

הערות להצגת "תיאטרון עברי":
קיסר ג'ונס
מאת: אורי קיסרי,
**"טוב היה חיים פיש
בתפקיד ראש שבטי
הילדים".**
מקור: המילא"ה, 9 בערב 406 1936,

מקור: המילא"ה, 9 בערב 406 1936,

תיאטרון עברי
THEATRON IVRI

קיסר ג'ונס
קיסר ג'ונס

יום רביעי, 31.3.37
WEDNESDAY 31.3.37
ההתחלה 8:30
הצגת בכורה באופרה מגרבי
First Performance at Mograbi Hall

קיסר ג'ונס

THE EMPEROR JONES
by Eugene O'Neill. Hebrew Version A. Shlonsky
Produced and directed by Alfred Wolf
Choreography Gertrud Kraus
Scene Design and Costumes Esther Lurie

המחזאי: אברהם שילרש
המפיק: אהרון פרייטג
התאורה: גרטרוד קראוס
התלבושות: אסתר לוריה
התזמורת: חיים פיש

התפקידים:
ברנדיס ג'ונס, קיסר אברהם שילרש
הנרי סטיוארט אהרון פרייטג
ויליאם סטיוארט גרטרוד קראוס
לואיז חיים פיש

ההצגה תיחל ביום רביעי, 31.3.37, בשעה 8:30, בחדר הקונצרטים, בתיאטרון העברי, ברחוב המלך דוד, תל אביב.

קיסר ג'ונס - הצגת בכורה חגיגית באולם מוגרבי בתל אביב, 1937
ארכיון התיאטרון ע"ש מקור: אוסף האפמרה - הספרייה הלאומית
יהודה גבאי, ספרית בית אריאלה, תל אביב

[דבר] 31 מרץ 1937

הצגת בכורה ב"תיאטרון עברי"
הערב ב-8.30 באולם מוגרבי ובמוצאי
אי שבת ב-8.30 באולם ישה חפץ, הצגה
חגיגית של "הקיסר ג'ונס" לכבוד נציג
שא פרס נובל או' ניל, להתחלת העונה
השנייה של "תיאטרון עברי" (השנה הח' -
מישית של עבודתו של הבמאי אלפרד
וולף בארץ-ישראל). המחזה תורגם
ע"י אברהם שילרש, במזמור: אלפרד
וולף. יצוג התנועות: גרטרוד קראוס.
התפאורה: אסתר לוריה. התפקיד הראי-
שי אברהם שילרש. יתר המשתתפים:
גרטרוד קראוס, שרה מלריבויץ, אהרון
פרייטג, **חיים פיש** וקבוצתה של גרטרוד
קראוס. הבגדים: א. דורף. בנין
התפאורות מ. מילר.

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

6 ד. ב. ר"י יום ד', י"ט כניסן תרצ"ו 81.3.37

תיאטרון עברי **קיסר ג'ונס** מאת אונל
נעל פרס נובל

הצגת בכורה חגיגית באולם מוגרבי ביום ד' 31.3

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

תיאטרון עברי
THEATRON IVRI

קיסר ג'ונס
THURSDAY **ביום חמישי**
15.4.37
ההתחלה **9**
הצגת בכורה חגיגית
באולם "ציון" ירושלים
First Performance at Zion Hall Jerusalem

קיסר ג'ונס
THE EMPEROR JONES
by Eugene O'Neill Hebrew Version A. Shlonsky
Produced and directed by Alfred Wolf
Choreography Gertrud Kraus
Scene Design and Costumes Esther Lurie

המשתתפים:
בריסוס ג'ונס, קיסר **אברהם שקלרש**
הנר סטנס **אהרון פרייטג**
הקיסר **גרטרוד קראוס**
לם, מנצח **חיים פיש**

מכירת הכרטיסים במשרד תיאטרון סדנה
סל 831 טלפק ציון ובתיק הדפוס

קיסר ג'ונס ב"תיאטרון עברי"

ה"תיאטרון העברי" (להקה תיאטרוןית חדשה) שנשתדרה לפני שנה בחיפה, בעיקר ע"י שתקנים מומחים מיוצאי גרמניה) נתן בירושלים הצגה דרמטית בשם קיסר ג'ונס, המחזה הופיע כבר על במות אירופיות ומצא הד גם בקהל וגם בבקורת. התוכן הוא אכסוטי, וביחוד בשביל קהל עברי: ואעפ"כ ראה גם קהל זה את המחזה בעניין רב. באים כאן לידי ביטוי כוחות פרימיטיביים-שרשיים, ומתגלה זיופה של "הציביליזציה" הנרכשת לאדם מסביבה חצי פראית, שלא יכל אלא לסגל לו את גלויה התצוגיים ומעכל דווקא את הגרעינים הרעים שבה. אולם עם בוא לו נסיון-חיים רציני, מיד הוא מתערטל מכל תלבושים התצוגיים ושב למצבו הפרימיטיבי ונופל חלל לפני בערותו ואמונותיו הטמולות: המחזה מסמל גם התנגשות בין הגזעים הנחשלים והגזעים המתורבתים, בין האיש השחור והאיש הלבן; הנרי סמיטס, זה הסוכן האמריקאי, שבכל מהותו הוא אדם שפל ונעדר כל יסוד מוסרי, מתגבר בכל זאת על מתנגדי קיסר ג'ונס, הכושי השחור, שגם הוא אינו נרתע מפני שום גדר של יושר ומוסר, אלא שהוא מתבטל מפני הגזע הנעלה עליו.

משחקי התיאטרון העברי הראו מדה רבה של כשרון וחריצות והוכיחו שיש בידם להוסיף נופך משלהם ליצירת האמנותית התיאטרוןית שלנו. התפקיד הראשי במחזה, של קיסר ג'ונס, נתמלא ברוב כשרון ע"י אברהם שקלרש; אולם גם בשאר התפקידים ראינו מדה רבה של יכולת אמנותית. השתתפו בהם: אהרן פרייטג (סמיטס), שרה מלרוביץ (זקנה מהילדים), **חיים פיש (לם, ראש שבטי הילידים)**, גריטרוד קראוס (הקוסם מקונגו), פנינה בת עמי, זהבה ווכסליץ, פאולה פדני, אלינה רוסלנדר ואחרים (בדמויות וצילוי בלחות). הבימוי, געשה ע"י אלפרד וולף, התפאורה ע"י אסתר לוריא, בנין התפאורות ע"י מרדכי מילנר והצגדים ע"י אליהו דורף. התרגום לעברית געשה ע"י אברהם שלונסקי.

מסתכל

עני חשוב-כעכבר - קומדיה ב-3 מערכות
 מקור: אוסף האפמרה - הספרייה הלאומית
 ינואר 1937, ארכיון התיאטרון ע"ש יהודה גבאי,
 ספריית בית אריאלה, תל אביב

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

דבר 17 ינואר 1937

„עני חשוב כעכבר“ בחיפה
 הערב ב-8.30 הצגת בכורה בחיפה,
 באולם „מכבי“, לקומדיה „עני חשוב—
 כעכבר“ (אגדה מעולם ההון), מאת ל.
 פודור, ע"י „תיאטרון עברי“ (הנהלה
 אמנותית: אלפרד וולף). המשתתפים:
 אנטיגונה בינג, רחל מרבוס, **חיים פיש**,
 אהרון פרייטג, יוסף שפירא, אברהם
 שקלרש.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

60-44
7320

MARIUS AHOY!

Comedy in 4 Acts by MARCEL PAGNOL

Hebr. Translation: David Marani
Directed by: Benno Fraenkel
Decorations: H. Wachtel

Cesar, innkeeper	Abraham Sklarsch
Marius, his son	Joseph Schapira
Honorine, saleswoman of fish	Hertha Wolf
Fany, her daughter	Ruth Klinger
Panisse, a shipchandler	Aharon Freitaa
Brun, Collector of Customs	Chaim Fish
Escarteligue, Captain of an old ferry-boat	Maxim Sakashansky
His stoker	Jacob Krüger
Chief mate	Shmuel Fisher
Piquoiseau, a beggar	Moshe Buxbaum
A Policeman	David Eimer
Arab	Shmuel Fisher

Place of the action: A small inn of the old harbour in Marseille.
Interval after the first act
Stage: Azriel

Action of the Play

First Act: In Cesar's inn we relined all the persons connected by their life and profession with harbour life: Escarteligue, captain of an old ferry-boat, continuously betrayed by his wife; Panisse a shipchandler, Piquoiseau, a beggar, a strange Person, longing for the sea, Honorine, a saleswoman of fish and her nice daughter Fany, the Collector of Customs Brun, trying to show the difference existing between him and the other people.
Panisse, whose wife died some days ago wants to marry for a second time. Honorine believes him to be in love with her and is cruelly disappointed when noticing him flirting with her daughter. This causes the jealousy of Marius, son of the innkeeper who is deeply in love with Fany but has not yet dared to discover her his feelings. A quarrell between Marius and Panisse arises.

Second Act: The quarrell threatens to become equally a dispute between Cesar and Panisse, but is finally soothened, Honorine and Cesar discuss the marriage of their children. Fany refuses Panisse's proposal, but Marius, who is longing for the sea cannot propose to her and secretly enrolls himself in the s/s «Malaisie» which is on the point of departure. However, his love is stronger and when he sees that Fany loves him equally, he forgets the whole world and becomes her lover.

Third Act: Nobody is aware of the lovers. Cesar, it is true, realises that his son is passing his nights out of the house but thinks him to be together with a captain's wife.

Fourth Act: Honorine discovers the relation between her daughter and Marius and requests the marriage. Marius wants to contravene his contract with the ship, but Fany realises that this would cause him a great harm and heroically brings herself to induce him to make the long voyage. But after his departure, overwhelmed with grief, she faints.

אהבה בנמל

קומדיה בארבע מערכות מאת מרסל פניול

עברית במ"י תפאורה	דוד מראני בנו פרינקל הלל וכטל
-------------------------	-------------------------------------

התפקידים:

צור, בעל בית מרוח מריס, בנו אנוניק, מוכרת דגים פני, בתה פניס, מחזר לצררי המפונח ברוך, מפקח על המכסים אסקרטליק, רביהחובל של מעברה ישנה המטיק שלו מלח ראשי פיקואסו, חוזר על הפתחים ערבי שוטר	אברהם שקלרש יוסף שפירא הרטה וולף רות קלינגר אהרן פרייטא חיים פיש מקסים וקשנסקי יעקב קרוגר שמואל פישר משה בוקסבאום שמואל פישר דוד אימר
---	--

מקום העלימה: בית מרוח קטן בנמל הישן בסרסי
ההפסקה: אחרי המערכה הראשונה
סדר הבמה: עזריאל

תוכן

מערכה א':
בבית המרוח של צור, אשר לידו עוזר בנו מריוס בשרות הקהל, יוצאים ונכנסים אנשים שונים הקשורים בחייהם ובמקצועותיהם עם חיי הנמל. אנו מוצאים כאן את אסקרטליק, רב חובל של מעברה ישנה, אשר אשתו בוגדת בו באופן תמידי, את פניס, מחזר צררי מפונח, את פיקואסו, חוזר על הפתחים, איש מחזר המתגעגע על הים והנסיעה למרחקים, את אנוניק, מוכרת דגים, ואת בתה הנחמדה פאני, את הפקיד ברוך, המשתדל בשפתו «האינסלינגסית» להדגיש את ההבדל בינו לבין יתר המבקרים. גם רוכלים ערבים מבקרים כאן וגם רוכלות מאלאייט.

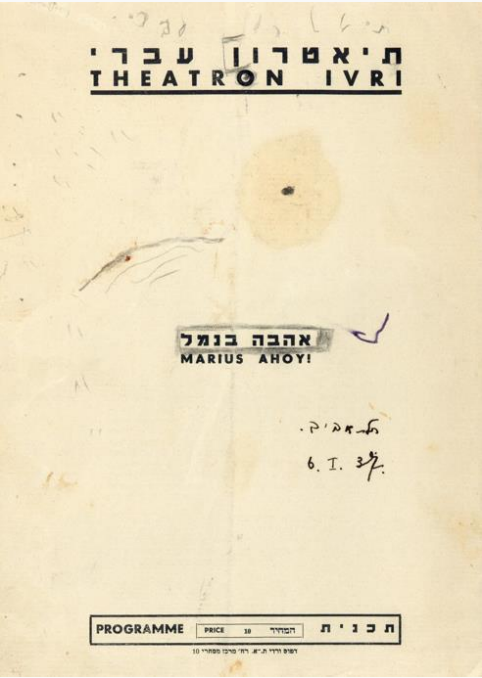
פניס, שנחלמן מאשתו לפני ימים מועטים, רוצה לשאת אשה שניה, לאנוניק נדמה, כי הוא חוזר אחריה, אבל לאכזבתה מתגלה, כי לבתה פאני נשואות עיניו. בזה עורך את קטאתו של מריוס, האהוב את פאני מבלי שגלה לה עד כה את לבו. בין פניס לבין מריוס פורץ סכסוך.

מערכה ב':
הסכסוך בין פניס ומריוס גורר אחריו ריב בין פניס לבין צור, אבל לבסוף משלימים ביניהם. אנוניק וצור דנים על שאלת הנידויה. פאני דחתה את הצעת פניס, אבל מריוס מהסס. הוא אינו יכול לשאת אשה, כי חזקים געגועיו על הים ובסתר נרשם בין מלחי האניה «מלסיל» העומדת להפליג, אולם האהבה לפאני וההודמנות הטובה מכריעות: מריוס ופאני מתקשרים בחשאי אהבה.

מערכה ג':
מריוס ופאני ממשיכים בקשריהם האינטימיים, מבלי לגלות את הדבר למישהו. צור הכיר אמנם, כי בנו יוצא בסתר בגיליות מביתו, אבל חשב כי אצל אשת מלח הוא מבקר.

מערכה ד':
אנוניק גלתה את היחסים בין פאני לבין מריוס ודורשת חשפת הנשואין. מריוס ספר את החווה ומסרב לצאת עם האניה. אולם פאני מכירה כי ותור זה גורם לו צער רב. היא משחררת אותו ומיעצת לו למהר אל האניה, אל ידאג לה. פניס יהיה תמיד לוכן לשאת אותה. זה מעורר בו חשרות. הוא קץ אל האניה. פאני הנעזבת מתעלפת מרוב צער.

תכניה להצגת התיאטרון העברי: אהבה בנמל
מקור: ארכיון התיאטרון ע"ש יהודה גבאי,
בית אריאלה, תל אביב,
באדיבות יעל דינור

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: עיתונות יהודית ההיסטורית

במות 11.01.1937 דבר

„אהבה בנמל“ בתיאטרון העברי

שוב הוצגה בת"א הקומדיה של פניול „אהבה בנמל“. אין זו הצגת בכורה, כפי שהודיעו בעתונות, ההצגה לא נשתנתה כמעט מ„תיאטרון עברי חיפה“ עד „תיאטרון עברי“ סתם. נוסף פה רק הסצינה עם הערבי (שמואל חי שר), המוסיפה קצת צחוק וחיים למחזה גרוש-המור זה; הוצא הארגו עם הכתובת „נמל תל-אביב“, שעורר לפניו את התלהבותו של הקהל סבתי נת ה„אקטואליות“ שלו, אך לא התאים לרוח ההצגה, בהיותו זול במקצת; ובכמה מן התפקידים (בעיקר כשני תפקידים חשובים: פאני — רות קלינגר, ופאניס — אהרון פרייטאג) ראנו הפעם משחקים אחרים.

התפקיד של פאני, הגוש ע"י רות קלינגר בקצב ובטעם, הפהוות הצעירה היתה טבעית ומלבבת, החי מור הקל, „הצרפתי“, נמסר בעדינות רבה וגם במקומות הטראגיים (ביחוד

בסצינה האחרונה) הצליחה להכריח אותנו להאמין, כי אמנם כואבת היא את אהבתה. ואף על פי כן הודגשה בכמה מקומות העדר האישיות-המשחק. עם כל העדינות וטוב הטעם נשארה הדמות לפרקים (ביחוד בסצינה הראשונה עם פאניס) על השטח.

פרייטאג כתפקידו של פאניס היה יהודי יתר על המדה. הדמות השלומי-אלית-הגלותית הזאת אינה הולמת יפה את האווירה של נמל מאדסאגל. היו אמר גם כמה דיאלוגים מוצלחים מבהינה המשחק (השיחה עם אונורין במערכה א', הריב עם ציזאר במערכה ג'), אולם כל הגישה אל הטיפוס פוגמת בשרי מות המחזה.

המשחקים החדשים בתפקידים קטנים (מכסים זאקשנסקי, פיש, דוד אימר, יעקב קרונר, משה בוקסבאום), אינם משנים את פני ההצגה בעיקרה. כמו בהצגת הבכורה של „התיאטרון העברי חיפה“ מצטיינים כאן בעיקר הרטה וולף ואברהם שקליארש.

התפאורות של ואכטל, הסותאמות לבמה גדולה יותר, מצמצמות את השטח של במת אולם ישה חפץ (שהני בלאו חכי קטן יתר על המדה), ולמשחקים אין חופש-תנועה.

בדרך כלל מעוררת ההצגה בצורתה זו המחודשת ענין ואהדה.

חיים פיש

מקור: אוסף האפמרה - הספרייה הלאומית ארכיון התיאטרון ע"ש יהודה גבאי, בית אריאלה, תל אביב, יולי 1936

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: עיתונות יהודית ההיסטורית

אפריל 1938 3 הארץ

הצגת באלוט

הצגת באלוט של קבוצת גרטרוד קראוס
חתקיים באולם מוגרבי במוצ"ש, 9 לאפ-
ריל. המשתתפים חנה אלפרין, שרה מל-
רובין, לילד וולף, זהבה וקסלמן, חלן
לינדהיים, זהבה אוירבך, פאולה פרני, לאה
ברגשטין, שרה מדואש, אלונה רוסלנדר,
בטינה אריון, **תיום פיש**, ולקת התנועה
מבית ספרה של גרטרוד קראוס.
ההצגה מאת גרטרוד קראוס הציור —
אנטול גורבין, תלבושת — פנינה ריבה.
ברטיסים לחשיג במחסן מוסקלני מ. ספיר
וב, כוישם הגינה.

אפריל 1938 7 דבר

הצגת בלט לקבוצת גרטרוד קראוס

במוצאי שבת מציגה גרטרוד קראוס
באולם מוגרבי את הצגת הבלט הראשו-
נה, הכוללת סצנות דרמטיות רקוריות
לפני מנגינות טובי הקומפוזיטורים, וכן:
"רפסודית הונגרית שניה" מאת ליסט,
"רקוד המות" מאת סן-סנס, "סוויטה א'
ו". מאת סטוצ'בסקי, תמונה אחת
מהדרמה של גרטרוד קראוס בריקור:
"העיר מחכה" ועוד.
ברטיסים במחסן מוסקלני מ. ספיר
וב, כוישם הגינה.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: עיתונות יהודית ההיסטורית

המשקיף 04 אפריל 1941

הבוקר, 2 מאי 1941

25 יוני 1937, דבר

נשה א. שקלארש
 ביום א' יערך ב"אהל-שם" נשה אמר
 נגתי לבבוד המשחק אברהם שקלארש
 לפני צאתו לסיבוב לאמריקה בתשתתף
 פות האמנים אלכסנדר בוך, דונת, רינה
 ורדינה, ל. לאופר, המנצח דאום, מ.
 דוט, מ. תאומי, שפירא, **פיש**, קלינגר,
 זקשנסקי, מדיטאג.
 בן יוצגו סטע מהמחזה "אותילדו" עם
 איפור ותלבושת ע"י שקלארש, ומע-
 רבה ג' מ"אהבה בנמל".

קפה גינת אור
 חיפה, רח' הרצל, פינת חיים
 הערב ובכל ערב תכנית חדשה
 ההצלחה הגדולה של צחוק בריא

אברהם שקלארש
 באמנות זעירה
 תכנית א' בהשתתפות
 אסתר שכטר — **חיים פיש**
 רקודים לקהל — קונסומציה 60 מיל
 בשבת בשעה 5 ענג שבת.

קפה «גינת אור»
 חיפה, רחוב הרצל פנת חיים
 הערב ובכל ערב
אברהם שקלארש
 באמנות זעירה
 תכנית א' בהשתתפות
אסתר שכטר וחיים פיש
 רקודים לקהל. קונסומציה 60 מא"י

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

דבר 26 מאי 1941

בתנועת ההתגייסות

בין המגוייסים האחרונים
נת"ן אמריקאי צעיר שויתר על נתי-
נותו, התאזרה והתגייס. הוא מוסמך
אוניברסיטת "האוורד" המפורסמת.
היה חבר בפר ויתקין. כן התגייס חיים
פיש, מלהקת אברהם שקלארש (שהציג
את התכנית "הבה נתגייסה" במשך
כמה שבועות בחיפה).

הארץ 16 מאי 1941

הבה נתגייסה
זהו הנושא של תכנית ג' בתיאטרון לאם-
נות ועיריית בהנחלת אברהם שקלארש, בק-
פת "גנת אור", החל מסופאי שבת זו.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דבר 02 אוגוסט 1937

17.11.1937

להקת שחקנים צעירים
המנהל: האמנותי בןן פרינקל

ביום ראשון 21.11.37 באולם מונדריי

הצגת בבורה

ילדי הפקר

משא בן-זאב ליבר

כרטיסים נמכרים אצל בושם הויגין
אלנבי 38 ובערב החצגה בקופה משעה
6 בערב.

"ילדי הרחוב"
בנו פרנקל יציג בקרוב מחזה מהיי
הארץ "ילדי הרחוב" מאת בן-זאב ליבר.
המשהקים: צבי הרמן, **חיים פיש**, שמו
אל פיש, משה בוקסבוים ואחרים,
בהשתתפות נערים עובדים מהמעון
העירוני בתל-אביב.

דבר 25 נובמבר 1937

הצגת "ילדי הפקר" לא נתקיימה
העיריית אברה על ילדי "המעון" בהשתתף

"להקת שחקנים צעירים" מודיעה, כי
הצגת "ילדי הפקר" שנועדה לאמש, לא
יכלה לצאת לפועל, בגלל האיסור שהטוי
לה עיריית תל-אביב על השתתפות ילדי
המעון העירוני לנערים עובדים בהצגת.

האחריות למעשה זה, מבינה אמנו
הית ופדגוגית, חלה על העירייה בלבד.
להקת שחקנים צעירים" עשתה צעדים
מתאימים נגד המעשה הזה.

מכתבים למערכת

דבר, 9 דצמבר 1937

בענין איסור "ילדי הפקר"

הגידון הוא המחזה "ילדי הפקר" מאת בן-צאב ליבר, בבמליו של בנו פרנקל, ובביצועה של "להקת שהקניב צעירים" בהשתתפות 15 ילדי המעון העירוני לנערים עובדים. הצגת הבכורה באולם סוגרבי ב-21 בנובמבר עשתה — למרות ההתחלה המאוחרת, וארכן של ההפקות ושאר החסרונות — רושם עמוק על רבים. והקהל חגג עם הסיום בתשואות מרגבות.

יש מורים ואמנים שהיו מזועזעים מן התמונה האחרונה בבית הקפה, שערפה המוכרי אינו מוטל בספק; מן הזעקת המשותפת של הילדים המעורבים; מן הקפנה לחיוב על ידי סירור רם בחיי עבודה מועילים ותכליתיים בעזרת פדגוג משפיל ובעל נפש. ננעה ללב גם העובדה שילדים אשר קודם לכן נמנו עם נדחי הצבור, תיארו כאן באופן אמנותי את גורלם הם והרגישו את עצמם כשותפים למעשה הנוכחי. אין גם ספק שתוכן המחזה בנוי על מעשים שאירעו בעירנו. בשביל רבים היתה אולי ההצגה נאמנה יותר מדי. ובכל זאת לא היתה כישום פנים רק צילום העובדות בלבד, אלא מעובדת ביד אמנותית.

מחזה זה, שבין אם ידונו אותו לחובת ובין לזכות — אין להבחיש שהוא מפעל נועז ורב ערך. הופסק ביום שבו עמד להתקיים. ההצגה השנייה. הופסק ע"י מניעת ילדי המעון מלהשתתף בו. ומטעם מו? מטעם מוסד העירייה, שקבל את החסות על ההצגה, שהכיר את המחזה והרשה בתחילה את השתתפות

הילדים ובהסכמתו ובפקוח הפרדגוגים והמפקחים הסוציאליים שלו; התקיימו החזרות במשך חדשים מספר. על יסוד מה יצאה הגזירה הזאת? האם ניתנה אחרי בקורת מקיפה וחודרת של כל חברי המועצה? אין זה מסתבר כלל, מאחר שלפי העתונות היתה בשעת ההצגה ישיבת המועצה שנמשכה עד שעה מאוחרת בלילה, כך שרוב חבריה לא יכלו לגמרי לראות את הצגת הבכורה.

ובכן מי זה החליט לגזול מן המחבר, הבמאי, השחקנים, 15 ילדי המעון את פריה של עבודה ממושכת ומאומצת? הציבור, קהל המבקרים, וכל מי שיש לו זיקה לתופעות הסוציאליות ולאמנות התיאטרון בעיר זו, יש לו הזכות לדרוש תשובה על השאלה הזאת.

תנתן נא לאנשי חנוך ואמנות האפשרות לחיות דעה על הצגה רבת ענין ומשקל זו ולהוציא עליה משפט.

גרש קאופמן

מורת

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

ברוך קרובניק

תִּיאָטְרוֹן

להקת שחקנים צעירים: "ילדי הפקר" מחזה בארבע מערכות
(6 תמונות) מאת בן זאב ליכר, עברית אפרים מרובה, בימוי
בנו פרנקל.

הלחקה החדשה בחרה למחזה הבכורה שלה דבר, שאינו כלל מחזה במובן המקובל, לומר — חטיבה דרמטית שיש בה ספור המעשה על גורל אישים, המתרחש לנגד עינינו בשעות אחדות אבל מספר מאורעות של זמן ממושך ובהם עליות וירידות והתנגשויות והשתרשויות ואנו מצפים לדעת את סוף הדבר, כאן ניתנו רק תמונות מחיי חוג מסוים, כמין ריפורטאז' בצוירים חיים, אמנם מנהיג זה — לתת במקום דרמה תמונות חיו או היסטוריה — כבר נעשה שגור, ומעין זה הו, למשל, "ארבעה דורות" ו"שומרים" ב"הבימה", אבל לפתח הצגה כזאת רובצת תמיד סכנת ההדגנויות ואין להמנע ממנה אלא על ידי תיבול מיוחד של השיחות והפעולות על הבמה. לצערנו, לא נוסף הפעם תבלין כזה, בכל אופן לא במדה מספקת, וגם מאריכות הדברים וגם ההפסקות לא הרווחה ההצגה. אף הבימוי של בנו פרנקל, העשוי ב"ל" הרועים והראוי להערכה מיוחדת לנוכח חומר קשה זה — שחקנים צעיר רים מצד זה וחניכי המעון לילדים עזובים מצד זה — לא האפיל על הליו הטובי בעצם המחזה, גם אם

המחזה מנמתי — ואולי דוקא כשהוא מנמתי — אסור לשים בפי הנבחר הראשי, המחנך המציל את ילדי ההפקה, דברי תעמולה נדושים וקלושים. המנמה צריכה לנכוע מתוך העובדות ולא להיות מובעת בפה. ולא זה כלבד אלא שהי מחבר שם את דברו התעמולה בפי המחנך בשיחתו עם ילד, שעדיין הוא שקוע במיט שיערי טומאה וזוהמה. אליו הוא מדבר בלשון מדברת נדור לות, בדווקיכוטיות משכילית מצחיקה. כך דוברו נבדורי המחזות של תקופת ההשכלה, שלא הוצנו מעולם על הבי מה. עצם הטפוס של המחנך הוא לא אדם אלא מלאך אלהים, כמו שקונה הגניבות חמו הוא שד משחת, שבע תועבות בלבו, וכולו קם לתחיה ממחד וזותיו של גולדפארן עליו השלום. למען האמת יש לציין, שטפוסו הילי דים עצמם חיים ונאמנים להוי המתור אר, בכל איזה שלימות של תיאוריהם הרי מורגשת בכל אחד מהם התרועעות, ניכרת בהם מלחמת היצר הטוב והיצר הרע, ואם כי הם פרימיטיביים ותיאור ריהם פרימיטיביים הרי בני אדם הם, ומנשימיהם על הבמה עשו גהלות בכחינה זו. אילו ניתנו לנו מלכתחילה

רק תמונות ולא מחזה, ורק 4 תמונות ולא 6 בבמה דייגו, בעיני, שחלק מן הקהל סבור היה בסוף התמונה החמי שית שזהו הסיום, לא רק משום שהי גיעה שעת הצות, הניעו בעצמם: לאחר נסיונות המחנך להעביר את הילדים לחיי תרבות ולאחר שהשבין אותם במעון נקי ונתן להם עבודה מרדו בו ועשו פגרום במעון (מוטיב ידוע מן הסרט הרוסי, "הדרך לחיים" ו"ההתקוממות במעון הנד" של לאמי פל הגרמני) — יושב המחנך על תלי התרבות ונאנה מעומק לבו: "איפה היתה הטעות?" כאן, בשאלה זו, צריך הוק לנמור. הקהל כולו היה הולך הביתה מתוך הרהורים על הבעיה הקי שה באמת של חינוך ילדי ההפקה, שהראו לו תמונות נטורליסטיות מחיי הם. תחת זאת נוספה תמונה ששית, תמונת זועה של ילדים סופנים מלכות בבית הסוהר ביופ, ובסופה מופיע המחנך ובפיו המלה הנואלת: הנסיון לא הצליח מפני שבמעון עבדו הילדים למען בות מלאכה פרטי, ועכשיו הוא מוסר להם קולקטיב והכל יבוא על מקומו בשלום. אין להתווכח על עצה טובה זו להלכה ולשאל למה הלכו לאיבוד מאות אלף ילדי הפקר ברוסיה, ארץ הקולקטיבים, אבל הצורה שבה עצה זו ניתנת מעל הבמה עלולה לעורר התנגדות דוקא מצד מצרדי הקולקטיבי ביזם. נאום פאתטי נכבד באזני ילדי הפקר. השחקנים, בהנהלת בנו פרנקל, העסיינו רובם ביחס רציני אל תפקי

דיהם וביכולת שלא צפינו למצוא אותה אצל שחקנים צעירים, שלא לדבר על ילדי המעון, שנילו כשרון רב. צבי הרמן, בתפקיד המחנך, שחק משחק של תרבות. טוב מאד הית זאב ברלינסקי (אברהמינו), נפש רצוצה וסוערת, שאחר דות מתנענעו העזות נחרות בזכרון הצופה ופועלות בכיוון המנמה יותר מכמה נאומים. למשל, כשהוא מנס כחיה לחטוף את הסיגרת מפי המחנך, בן הצליח משה בוקסבאום (קונה הגניבות) למסור את הטפוס ההצוי למחבר, הגרוטסקי במקצת ועלול לשמש דחליל לילדים, אבל שלם ופעניו בכל זאת. פחות הצליחו יותר המציגים, הצועקים יותר מדי. מילדי המעון עושה רושם סעדיה ק. (נפס), בעל זריזות גופנית יתירה, המתאימה לתפקידו. הציוור (איזה הרשקוביץ) והתפ אורה (י. רוזנבלום) פשוטים וטובים, אם כי יש לנו רשות לדרוש, במצב הטכניקה של ימינו, קצת יותר כושר ההלפת הסצינה וקיצור ההפסקות. לטובת ההצגות הבאות יש ליעץ בכל הרצינות להשמיט לפחות את התמונה הרביעית, שאינה מעלה אבל מורידה. התרגום של אפרים מרובה ידע להס תגל אל לשון השוק של תל אביב בלי לחטוא לרוח הלשון ודקדוקה. ניב תל אביבי זה הוא אנב הדבר היחיד המיחד את ההוי המקומי במחזה הוי זה שכולו הפשטה ורעיוניות. מן הלחקה נקוה, שלאחר שהראתה כחה בריפורטאז' תראה כחה במחזה תיאטרוני ממש.

לשכת הקשר של הועד הפועל עם מתנדבי הצבא הבריטי חברי ההסתדרות
מקור: מאגרי מידע ארץ ישראלים IGRA

ההסתדרות הכללית של העברים והעדה בארץ ישראל															329
הועד הפועל															
לשכת הקשר															
מ"מ	שם המסמך	שם	שם ראש	מספר אגודת המסתדרות	שנה	תאריך כניסה	שם המפקד	שם האם	שם האב	שם הילדים	שם הילדה	שם הילד	שם הילד	שם הילד	שם הילד
45	מייקרטסיין	סרדכי	סשה	155430	אשכ"ז	1922	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
2	מייקרטסיין	שלום	ישראל	117276	אשכ"ז	1916	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
3	מיט	חיים	אברהם	28278	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
נחרג מהמסמך 6.8.42															
46	מייקרטסיין	סרדכי	סשה	155430	אשכ"ז	1922	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
2	מייקרטסיין	שלום	ישראל	117276	אשכ"ז	1916	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
3	מיט	חיים	אברהם	28278	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
נחרג מהמסמך 6.8.42															
7	מיטביין	יהושע	יצחק	137980	אשכ"ז	1907	נשוי	-	-	-	-	-	-	-	-
8	מיטביין	שמואל	שמואל	139404	אשכ"ז	1922	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
9	מיטביין	קל	יצחק	123165	אשכ"ז	1909	נשוי	-	-	-	-	-	-	-	-
46	מיטביין	עזריאל	עזריאל	54418	אשכ"ז	1909	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
1	מיטביין	זבי	שלום	52689	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
2	מיטביין	דור	זבי	127857	אשכ"ז	1902	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
3	מיטביין	יוסף	שרידין	184763	אשכ"ז	1924	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
4	מיטביין	סשה	שרידין	184764	אשכ"ז	1925	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
5	מיטביין	קלמן	שלום	40298	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
6	מיטביין	רוזלף	דור	2876	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
7	מיטביין	סמאל	יצחק	16612	אשכ"ז	1924	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
8	מיטביין	אשר	פרדכי	157088	אשכ"ז	1921	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
9	מיטביין	יואל	פרדכי	206376	אשכ"ז	1923	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
47	מיטביין	מנחם	בנימין	123399	אשכ"ז	1918	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
1	מיטביין	יצחק	סשה	77234	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
2	מיטביין	מיכאל	יוסף	28460	אשכ"ז	1907	נשוי	-	-	-	-	-	-	-	-
3	מיטביין	יעקב	סשה-יוסף	61499	אשכ"ז	1913	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
4	מיטביין	עקיבא	עקיבא	112307	אשכ"ז	1914	נשוי	-	-	-	-	-	-	-	-
5	מיטביין	אריסר	אריסר	152494	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
6	מיטביין	אוריב	אוריב	152494	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
7	מיטביין	אוריב	אוריב	152494	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
8	מיטביין	אוריב	אוריב	152494	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
9	מיטביין	אוריב	אוריב	152494	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-
48	מיטביין	אוריב	אוריב	152494	אשכ"ז	1911	רוק	-	-	-	-	-	-	-	-

Haim Fish, child of Avraham

חיים פיש [בן/בת] אברהם

Birth Year:	1913
Address (Hebrew):	הר-הכרמל
Locality:	Haifa
Locality (Hebrew):	חיפה
Country of Origin:	Germany
Country of Origin (Hebrew):	גרמניה
Occupation (Hebrew):	ב.א.
Status (Hebrew):	רוק
Date of Immigration:	1933
Ethnic Group (Hebrew):	אשכ"ז
Language of Record:	Hebrew
Military ID:	1468
Plug:	ר.א.ו.י

This record comes from the Book of Histadrut Army Volunteers 1939-1945 (1939-1945) (המתנדבים ההסתדרות לצבא 1939-1945), part of the Military British 1939-1947 (1947-1939) (הצבא הבריטי 1939-1947) database, document number 453, page 329, IGRA number 9622. The original records are from Yad Vashem Archives (ארכיון יד ושם). This record was added to this search engine on 19 February 2016.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: אצ"מ S25\32128

24th Sept.1942.

Dear Mr. Arditti,

I beg to acknowledge the receipt of your letter of the 19th of August, 1942, regarding the whereabouts of the soldier CHAIM FISCH, and to inform you that we have asked his Commanding Officer to get in touch directly with his parents.

With Zion's greetings and all good wishes for the New Year,

Yours sincerely,

M.Simon

A.Arditti, Esq.,
Cangallo 2194,
Buenos Aires,
Argentina.

פנית מר ארדיטי מקרן היסוד בבואנס איירס, בשמו של דוד פיש שהיה מזכירו, אל הסוכנות היהודית בירושלים, כדי לברר מה עלה בגורלו של אחיו, חיים פיש, שהתגורר ברחוב הרצל 67 (אצל קסטן) והתגייס לצבא במאי 1941. אביהם לא קיבל ידיעות מאז יוני 1942. בתשובתו מ.סימון מציין כי ביקש ממפקדו ליצור קשר ישיר עם

The Jewish Agency for Palestine,
Conscription Dept.,
Jerusalem.

Dear Sirs,

On behalf of a Zionist family here, may I ask you to inform me about the whereabouts of CHAIM FISCH, previously of Haifa, Herzl Street 67 (c/o Kösten), who enlisted about May, 1941, in the Army, as a driver in a mechanized unit. This information is required by his father, Mr. Abraham Adolfo Fish, of Buenos Aires, Obligado 2463, who has no news from his son since June of last year.

Will you please write to me about him. CHAIM FISCH'S brother, young David Fisch, is my Secretary in the Keren Hayesod Office here.

I thank you very much in anticipation, and send you my best Zionist greetings,

Form. 3 - 200 - 3 - 42

Adolfo Arditti

Cangallo 2194
Buenos Aires
Argentina 19.8.42.

1. פנית מ. יובל מהמזכירות המדינית של הסוכנות אל מיוֹר י. פרומקין, מפקדו של חיים פיש, בבקשה לעדכן את משפחתו על נסיבות נפילתו. מקור: אצ"מ 824539/2/49
2. תשובתו של מפקד הפלוגה מיוֹר פרומקין מקור: אצ"מ 8245392264

5 WATER TANK COY., R.A.S.C.,
Middle East Forces;
5MI/134/6059 3-10-42.

הפלוגה מס' 5 להובלת מים,
התחבורה הסלכותי,
הת. (ב.מ.)

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל,
המזכירות המדינית,
ירושלים.

ב.מ. 824539/2/49

בחושה למכתבכם מס' 824539/2/49 מיום 28.9.42
כתבתי לאביו של חיים פיש נ"ל. כמו כן כתבתי לדודו של פיש,
מר קרסטן, בבקשה להעביר את מכתבי לאביו של החייל.

בכבוד רב,

מיוֹר, ד.א.ס.ק.,
מפקד הפלוגה מס' 5 להובלת מים, ד.א.ס.ק.

י.פ. 824539/2/49

המדינית
824539/2/49
י.פ. תש"ג
28.9.42

לכבוד
מיוֹר י. פרומקין,
חיל ההובלה.

מיוֹר פרומקין הנכבד,

להלן תמצא את מענו של מר א.א. פיש
מבואנוס איירס השואל על בנו חיים. גראה לי
כי הכונה היא לחייל חיים פיש ז"ל שרת
בפלוגתך ונפל בשעת מלחי תפקידו. הפרטים
שהואל מוסר על בנו הם: מענו הקודם - חיפה,
רח' הרצל 67, אצל קרסטן; התגייס בערך
בחודש מאי 1941. אם הפרטים האלה מתאימים
ואתם טרם כתבתם למשפחה - בורה לך מאד אם
תכתב לאביו באופן ישר ותודיעו לו את מסיבות
המקרה.

בכבוד רב
י.פ. 824539/2/49

מ.יובל
המזכירות המדינית

מענו של מר פיש הוא:
Abraham Adolfo Fish
Obligado 2463,
Buenos Aires.

1. פניה אל המחלקה המדינית בשאלה על מקום קברו של חיים פיש, על האפשרות להקים מצבה וכיצד ניתן להגיש בקשה לקבלת מענק או תמיכה.
2. תשובת המחלקה המדינית בדבר מיקום הקבר ומידע בדבר הגשת בקשה לקבלת פיצויים.

מקור: אצ"מ S25\32128

ירושלים, 26.5.43

אל: פר. ל. הרמן
הלשכה הראשית של קרן היסוד

מאת: המחלקה המדינית

הנדון: החייל חיים פיש ז"ל

לפי הרשימות שבידינו נקבר החייל פיש ז"ל במצרים. לפי שעה אין לומר ~~דבר~~ מדויק על האפשרויות להקים מצבה על קברו. יתכן, כי בגמר המלחמה יועברו הקברים למקומות אחרים. עכ"פ אפשר להוויע למשטחה, כי מקום עתידית ידוע באוטון מדויק.

2. בדבר קבלת דמי הפצויים על המשטחה לפנות למחלקת התשלומים והרישום לפי המען:

Officer i/c Pay & Records (Palestinians)
M. E. F.

כדי להחיש את הדיוק בכתב עם שלטונות הצבא הננו מיעצים לזרז לפנות באמצעות הקונסול הבריטי הקרוב למקום מושבם.

הלשכה הראשית של קרן היסוד

ת.ד. 583 - טלפון 4691

ירושלים, באייר תש"ג.
25.5.43

אל: המחלקה המדינית
של הסוכנות היהודית
מאת: ל. הרמן

הרינו שולחים לכם בזה את העתק מכתבו של שליחנו בארגנטינה ד"ר א. מבשן מיום 17 בדצמבר בענין החייל חיים פיש שנהרג בחזית לוב ביום 6 באוגוסט 1942. האם אפשר לברר את מקום קבורתו ? והאם אפשר לחבוע חסיכה בשביל אביו ?

ל. הרמן.

נמסר.

לה/ים.

המא

מכתבו של דר' א. מבשן ובו שאלות
בשם האב חבר קהילתם

FROM: Dr. A. Mibashan, Keren Hayesod, Buenos Aires
TO: The Head Office of the Keren Hayesod, Jerusalem
December 17, 1943.

I beg to ask you kindly to help us in the following matter:

According to the notification of Major T. Frumkin, 5 Water Tank Co. R.A.S.C. - N.L.F., of August 9th, to Mr. Hirsch Koesten, 30 Barzelay Str. Haifa, Palestine, the young man Chaim Fisch died on the sequences of an attack in the Libyan front on August 6, 1942. The said Chaim Fisch is son and brother of two of our collaborators and friends here, and we have been asked by them to inquire whether it is known exactly where the grave of the unfortunate young man is, in order to put a matzeva on it, later on. The father of the said Fisch wishes to know, to whom he must apply in order to claim for the usual grant-in-aid or help which is given to parents of soldiers who lost their lives in the battlefield. Mr. Fisch's father is a man of very limited means of existence and any help which he could obtain from the Army administration would be of great use to him.

Hoping you will be in a position to give me the information required, I am, very sincerely yours

(sgd.) Dr. A. Mibashan.

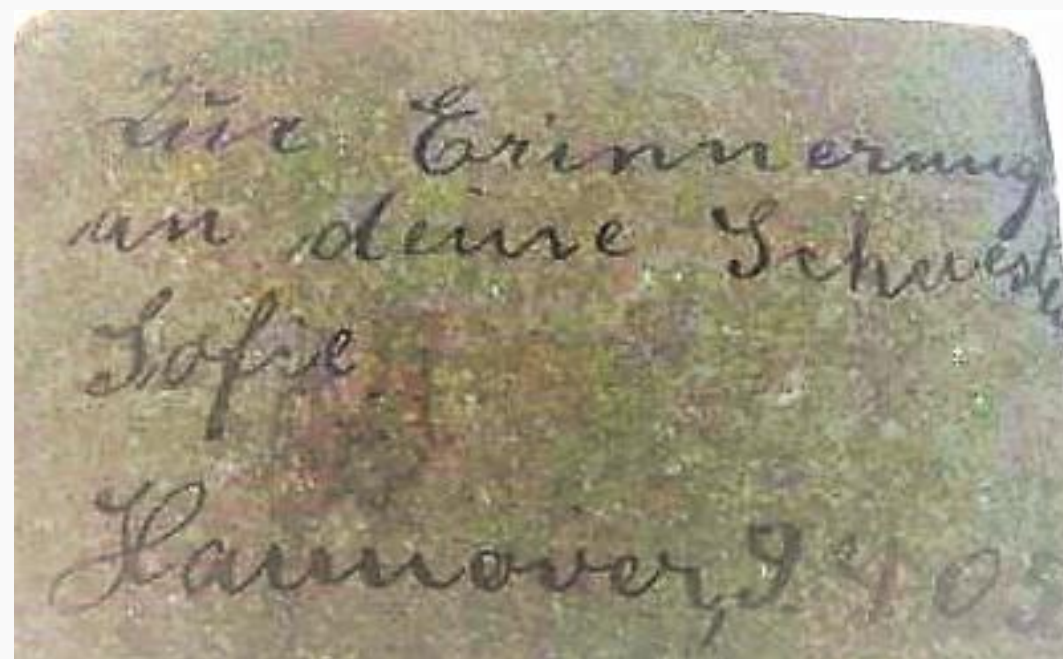
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

סופי אמו של חיים,

הנובר, ספטמבר 1905

מקור: אלבום התמונות של קלרה חיה ערמון קסטן, באדיבות דורית ערמון

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: אלבום התמונות של קלרה חיה ערמון קסטן, באדיבות
דורית ערמון

חיים יושב במרכז התמונה, סופי אמו מימין, 1918

דוד וסנמה פיש אחיו של חיים

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אדולף אבי המשפחה, בואנוס איירס

מקור: אלבום התמונות של קלרה חיה ערמון קסטן,
באדיבות דורית ערמון

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: jewishgen.org

[illegible]

"כִּי מֵי דִבְרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישומי לידת אחיה של סופי: שעה פונד קסטן 27.05.1983, האב חיים פונד והאם פייגה קסטן,
הירש 1889 ושינדל 1892, סרל - 3.04.1895, קלרה חיה 9.04.1896

מקור: jewishgen.org

[FUND / KÖSTEN] Schaje 1883 B 262 397 M Chaim FUND Feige KÖSTEN

25	1883	262	1	1883	110	Schaje	1	unverheiratet	Feige Kösten in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea
1883	1883	358	3	1883	358	Schaje	1	unverheiratet	Feige Kösten in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea	Chaim FUND in Kolomea

[BLATT] Serl 1895 B 225 1781 F Feiga Rifka BLATT

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Frühjahr / Zahl Lebens bezeugt	Der Geburt Urodzenia	DER BESCHNEIDUNG oder Namens Belegung Obrezański lub nadania imienia	Des Kindes Dziecięcia	Eheliche, an- geblich eheliche oder ansehnliche Geburt	Vor- und Zuname des Vaters sowie Stand Beschäftigung und Wohnort	Vor- und Zuname der Mutter ihre Stand und Wohnort dann Vor- und Zuname Beschäftigung und Wohnort ihrer Eltern	Eigenhändige Unterschrift Własnoręczny podpis z wyznaczeniem zatrudnienia der Eltern oder Schwestern kumów lub świadków Sandeków lub Szameres	des oder der Beschneider obrzezającego lub obrzezających	und Wohnort i miejsce zamieszkania Der Hebamme oder des Geburtshelfers akuszerki lub akuszer	Tod geborene Kinder Dzieci nieżywe uro- dzone	ANMERKUNG UWAGA
225	8 Rifka 1895 Kolomea 37 1/2	8 Rifka 1895 Kolomea 37 1/2	Serl	1 unverheiratet		Feiga Rifka Blatt in Kolomea, jetzt mutter Karim Blatt in Kolomea	Feiga Rifka Blatt in Kolomea		Chaim FUND in Kolomea		

[BLATT F KÖSTEN] Hersz 1889 B 228 402 M Feige Rifka BLATT F KÖSTEN

[KÖSTEN] Szejndel 1892 B 276 406 F Feige KÖSTEN

שמה ותאריך לידתה של קלרה חיה נמצאו ברישומי האזרחות של משפחתה בברלין, KÖSTEN Klara Chya 1996

מימין היינריך קסטן אחיהן של סופי וקלרה במדי הצבא הגרמני
התמונות מאלבום התמונות של קלרה חיה קסטן, באדיבות דורית ערמון

היינריך קסטן במלחמת העולם השניה, שרת בחיל
הפרשים בצבא הגרמני.
התמונה-גלויה נשלחה לקלרה קסטן, מגדבורג

30.05.1917

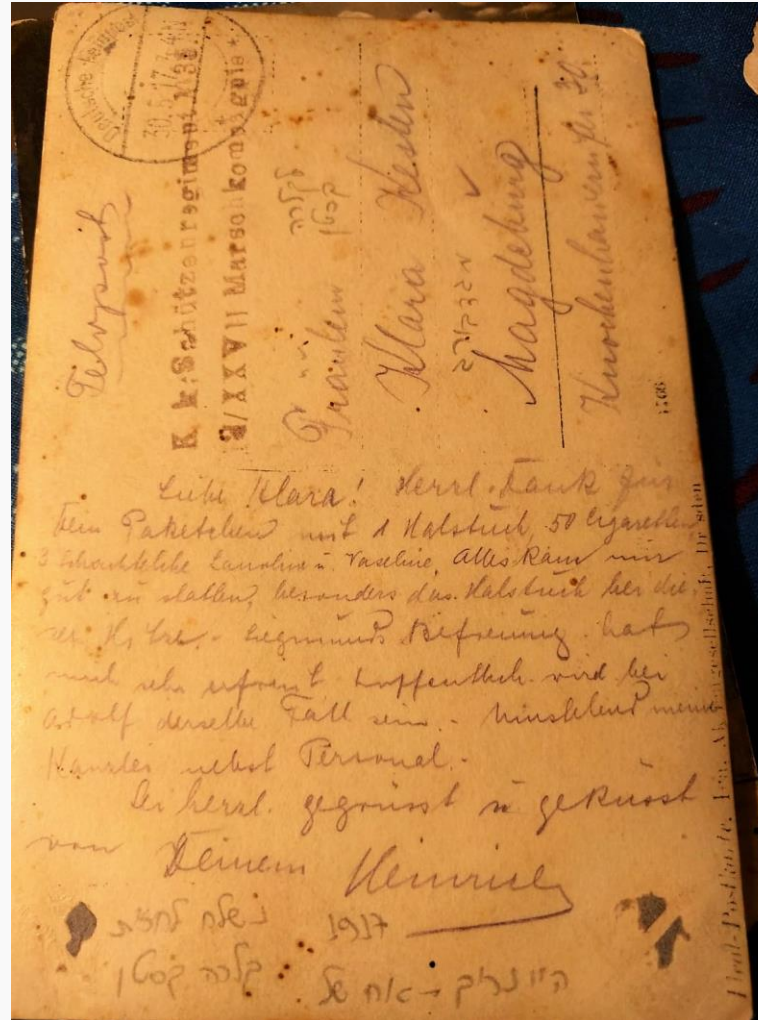
קלרה היקרה!

אני מודה לך מאוד על החבילה שקבלתי ממך
והגיעה אלי בשלמותה. היו בה בין השאר גם 50
סיגריות, שוקולדים, חלין ועוד דברים אחרים.
כל מה ששלחת טוב בשבילי ושמחתי מאוד לקבל
את זה.

שולח ברכות ונשיקות

מהיינריך שלך

(תרגום: באדיבות יהודית רייפן-רוזן)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Heinrich Kesten

Mecklenburg-Schwerin, Germany, Census, 1919

Detail Related Source

Name

Heinrich Kesten

Birth Date

4. Apr 1889 (4 Apr 1889)

Gender männlich (Male)

Birth Place Kolmena

Relationship

Kaufmann

District or City Stadt Rostock

Volume Number 4934B

Microfilm Number G814

Household Members 16

היינריך הירש קסטן דודו של חיים, אחי אמו,

נולד בקולמאנה ב- 4.4.1889

איש מכירות

מפקד 1919 ברוסטק מחוז מקקלנבורג, גרמניה

מקור: ancestry.com

Abschnitt I. 1) Verzeichnis der in der Nacht vom 7. zum 8. Oktober										in dieser Haushaltung nur vorübergehend anwesenden Personen.				
1	Heinrich	Kesten	Kaufmann	1	-	ledig	4.	4.	89	Kolmena	alt	Ostpreußen	Stralsund	Stralsund
2	Paul	Kesten	Kaufmann	1	-	verh.	2	12.	86	Hann	Hann	Preußen	Hann	Hann
3	Paul	Kesten	Kaufmann	1	-	ledig	5	9.	67	Roda 7/6	Roda	Sachsen Altst.	Roda s/a	Roda s/a.
4	Mary	Kesten	Kaufmann	1	-	ledig	29	9	77	Calon	Calon	Pr.	Hamburg	Hamburg
1b. Summe der vorübergehend anwesenden				4						1b. Zahl der aus der Zahl-gemeinde mit Brot versorgten Stollpersonen				1b. Summe

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישום אזרחות משפחת קסטן אליהו בברלין
קלרה קסטן לבית קסטן, דודתו אחות אמו,
נולדה ב- 9.04.1896
מקור: YJ Stein ancestry family-tree

Mutter B

Am 25. 4. 1937 vertrieben — nach dauerndem (SS 3, 6) — vorübergehendem Aufenthalt (SS 7, 8, 9)

von (Ort) Berlin Wallnertheater Straße — Platz — Nr. 9 1/2, Kreis

nach (Ort) " 54, Hauptstr. — Platz — Nr. 49 a, Kreis

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
IdNr.	Vor- und Zuname (bei Frauen auch Geburtsname und gegebenenfalls: Name der letzten früheren Ehe)	Ob ledig, verheiratet, verwitwet, geschieden	a) Beruf, b) Berufsstellung (Selbständige, Angestellte, Arbeiter usw.)	Geburts- Tag Monat Jahr	a) Geburtsort, b) Kreis oder c) Staat (wenn Ausland)	Staatsangehörigkeit	Religion	Wohnung bei der letzten Personenstandsaufnahme*)	Ob eigene Wohnung oder bei wem (Name, Adresse, Stadt oder im Ausland)
	Elisabeth Hersch, geb. Kesten	verheiratet	Heimliche	20. 6. 91	Kolomea Polen	Polen	Evangelisch	Berlin	bei Kaparsky
	Klara Kesten geb. Kesten	verheiratet	Heimliche	9. 4. 96	"	Polen	Evangelisch	"	"
	Heinrich Kesten	Kind	Heimliche	11. 5. 22	Magdeburg	"	"	"	"
	"	"	"	19. 1. 25	Hamburg	"	"	"	"

den 1. Mai 1937

Dr. H. G. G. Kesten

Dr. H. G. G. Kesten

Dr. H. G. G. Kesten

אליהו הרש

קלרה

אברהם

הרב (דוד)

הערה: קלרה נישאה לאליהו צבי, לשניהם היה סב משותף,

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

נישואי קלרה חיה קסמן ואליהו צבי קסמן,

12.04.1921, מגדבורג, גרמניה

סופי, אמו של חיים, יושבת בשורה הראשונה ראשונה משמאל. שלושת ילדיה לצדה.

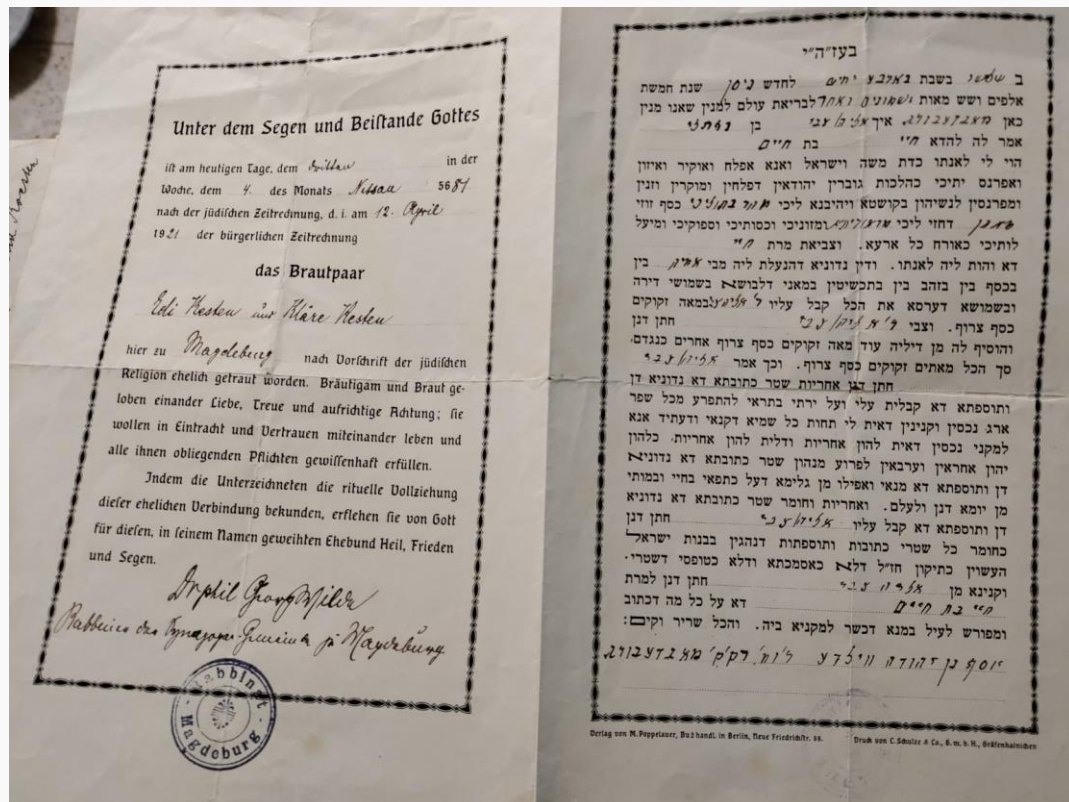

אלבום התמונות של קלרה חיה קסמן, באדיבות דורית ערמון

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רשומי נישואיה של קלרה קסטן לאליהו קסטן
מקור: ancestry
כתובתה של קלרה קסטן,
באדיבות דורית ערמון

Name	Klara Kesten
Birth Date	9. Apr 1896 (9 Apr 1896)
Birth Place	Rostock, Mecklenburg-Vorpommern, Deutschland (Germany)
Marriage Date	23. Feb 1921 (23 Feb 1921)
Marriage Age	24
Civil Registration Office	Rostock
Marriage Place	Mecklenburg-Vorpommern, Deutschland (Germany)
Spouse Name	Elias Hersch Kesten
Certificate Number	75

Name	Elias Hersch Kesten
Birth Date	23. Jun 1891 (23 Jun 1891)
Birth Place	Rostock, Mecklenburg-Vorpommern, Deutschland (Germany)
Marriage Date	23. Feb 1921 (23 Feb 1921)
Marriage Age	29
Civil Registration Office	Rostock
Marriage Place	Mecklenburg-Vorpommern, Deutschland (Germany)
Spouse Name	Klara Kesten
Certificate Number	75

"כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: קופסת התמונות של קלרה חיה קסטן, באדיבות דורית ערמון
משמאל: זנטה, דוד, קלרה, אדולפו ו(?)

"כי מדי דברי בו זכר אַזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישום מותה וצילום קיברה של פייגה רבקה קסטן פונד לבית בלאט,
סבתו של חיים, אם אמו.

פייגה רבקה קסטן פונד לבית בלאט

אחותה של סופי, קלרה חיה, עם ילדיה
ליד קברה של האם במגדבורג.

אלבום התמונות של קלרה חיה קסטן באדיבות דורית ערמון

JewishGen
מרכז עולמי לגנאלוגיה יהודית
The Global Home for Jewish Genealogy

Logged in: Latet Panim
[My Profile](#) | [Logout](#)

powered by [ancestry.com](#)

[ABOUT US](#) [GET STARTED](#) [DATABASES](#) [RESEARCH](#) [DONATE](#)

[Home](#) » [Databases](#) » JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Germany

JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Germany

Searching for Surname (phonetically like) : **BLATT AND**
Givenname (DM soundex) : **FEIGA RIFKA**
1 matching record found.
Run on Tue, 10 Nov 2020 11:41:11 -0700

Name (Other Surnames)	Date of Death	Date of Birth / Age	More Information Cemetery Name / Section City / Country
KÖSTEN, Feige Rifka BLATT BLATT	08-Sep-1932		View Full Burial Record / Magdeburg / Germany

מקור: jewishgen.org

"כִּי מֵדִי דְּבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

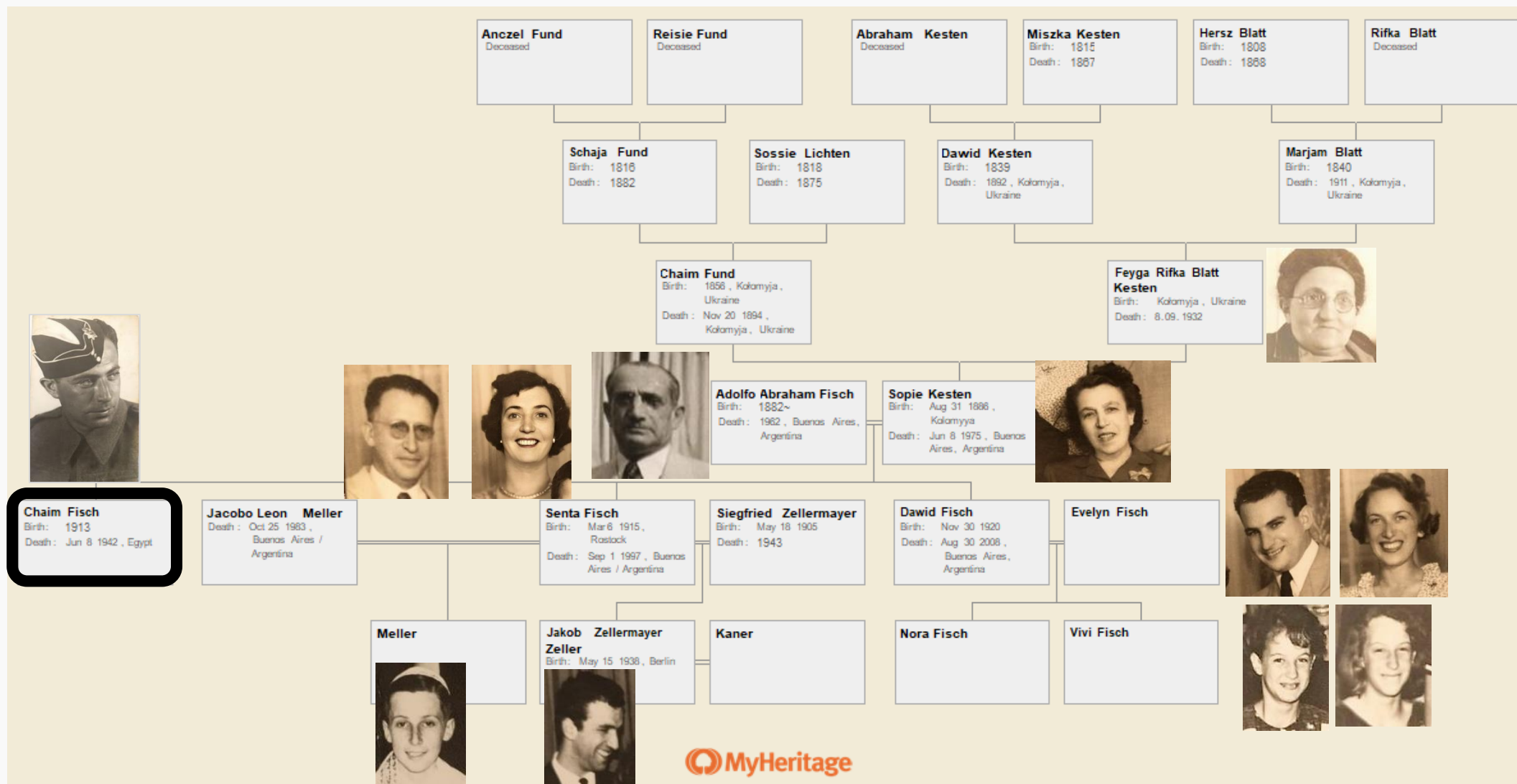
זנטה יקי וסופי, ארגנטינה
מקור: אלבום התמונות של קלרה חיה באדיבות דורית ערמון

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

עץ המשפחה

התמונות באדיבות דורית ערמון

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

1939 מפקד תושבי ברלין
מקור: רשימות היסטוריות מ"י הרטיג'

זנטה זלרמיייר

Name	Senta Zellermeier (born Fisch)
Gender	Female
Birth	Mar 6 1915 Rostock, Germany
Residence	May 1939 Berlin, Tiergarten, Germany
Place of emigration	Argentina

Household	
NAME	AGE
Siegfried Zellermeier	33
Senta Zellermeier	24
Jakob Zellermeier	< 1

יעקב זלרמיייר

Name	Jakob (Jacob) Zellermeier
Gender	Male
Birth	May 15 1938 Berlin, Germany
Residence	May 1939 Berlin, Tiergarten, Germany
Place of emigration	Argentina

Household	
NAME	AGE
Siegfried Zellermeier	33
Senta Zellermeier	24
Jakob Zellermeier	< 1

זיגפריד זלרמיייר

במפקד אוכלוסין למיעוטים בגרמניה, 1939

Siegfried Zellermeier	
מין:	זכר
לידה:	18 במאי 1905 Berlin, Germany
מגורים:	מאי 1939 Berlin, Tiergarten, Germany
מקום הגירוש:	Theresienstadt, Auschwitz
פטירה:	לפני 8 במאי 1945
:Holocaust Victim	Yes
בית אב	
שם	גיל
Siegfried Zellermeier	33
Senta Zellermeier	24
Jakob Zellermeier	> 1

סופי פיש

Name	Sophie Fisch (born Resten)
Gender	Female
Birth	Aug 21 1886 Kolomyia, Kolomea, Poland
Residence	May 1939 Berlin, Wilmersdorf, Germany
Place of emigration	Argentina

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אישור הגירה מברלין
לארגנטינה ב-11.5.1941
על שם סופי פיש לבית קסטן,
נולדה ב-31.8.1886
מקור: Arolsen Archives

Kultusvereinigung: *Berlin* Bezirk: *11.5.41*

Zählkarte für auswandernde Personen

Datum des Wegzug.	N a m e	Vor-name	Geburts-tag und -ort	Beruf	Familien-stand (led., verh., verw., gesch.)	Staats-ange-hörig-keit	Zielland
<i>7.5.</i>	<i>Fisch</i>	<i>Sofie</i>	<i>31.8.86</i>	<i>—</i>	<i>verw.</i>	<i>als</i>	<i>Argentinien</i>
<i>4/1.</i>	<i>geb. Kesten</i>		<i>Kolomea</i>				
		<i>geheißt</i>	<i>von</i>	<i>Falk</i>	<i>Falkenmeier</i>	<i>Leida</i>	

Bisherige Adresse des Haushaltes: *H. Courbierestr. 1.*

den *F-18-110/BM*
F-18-110/BM
(Unterschrift)
05688

FISCH, Sofie	31-Aug-1881		emigrated 1941 Argentina
KESTEN	Kolomea		

מקור: Jewishgen

"כִּי מֵדִי דְּבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אישור הגירה מברלין
לארגנטינה ב- 11.5.1941 על
שם: צלרמאייר זנטה לבית פיש,
נולדה: ב- 6.3.1915,
יעקב בנה נולד ב- 15.5.1938
מקור: Arolsen Archives

Kultusvereinigung: *Berlin* Bezirk: *11.5.41*

Zählkarte für auswandernde Personen

Anleitung auf der Rückseite beachten.

Datum des Wegzug.	Name	Vorname	Geburts-tag und -ort	Beruf	Familien-stand (led., verw., gesch.)	Staats-angehörig-keit	Zielland
7.15.	Zellermeier	Senta	6.3.15. Rostock	Kundge- helf.	verh.	als	} Argentinien
4/1.	geb. Fisch	Jacob	15.5.38 Berlin	-	led.	.	
	Mutter	Fisch, Sophie					

Bisherige Adresse des Haushaltes: *7. Courbierestr. 1.*

den *F-18-110/BM* (Unterschrift)

031644

ZELLERMEIER, Senta	06-Mar-1915		emigrated 1941 Argentina
FISCH	Rostock		
ZELLERMEIER, Jacob	15-Aug-1938		emigrated 1941 Argentina
	Berlin		

מקור: jewishgen

"כִּי מֵדִי דְּבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Chaim Fund
Birth: 1856, Kolomyja, Ukraine
Death: Nov20 1894, Kolomyja, Ukraine

Feyga Rifka Blatt Kesten
Birth: Kolomyja, Ukraine
Death: 8.09.1932

Schaja Sigmund Kösten (Fund)
Birth: May 27 1883, Rostock Germany
Death: Aug 20 1939, Rostock Germany

Hinda Ackermann
Birth: Oct 11 1888, Riga, Latvia
Death: Nov 4 1973, Buenos Aires, Argentina

Sopia Kesten
Birth: Aug 31 1886, Kolomyja
Death: Jun 8 1975, Buenos Aires, Argentina

Adolfo Abraham Fisch
Birth: 1882~
Death: 1962, Buenos Aires, Argentina

Hersz Hersch Heinrich Kösten
Birth: Apr 4 1889, Kolomyja, Ivano-Frankivs'ka
Death: Aug 13 1950, Haifa

Berta Kösten
Birth: Nov 30 1896, Kolomyja
Deceased

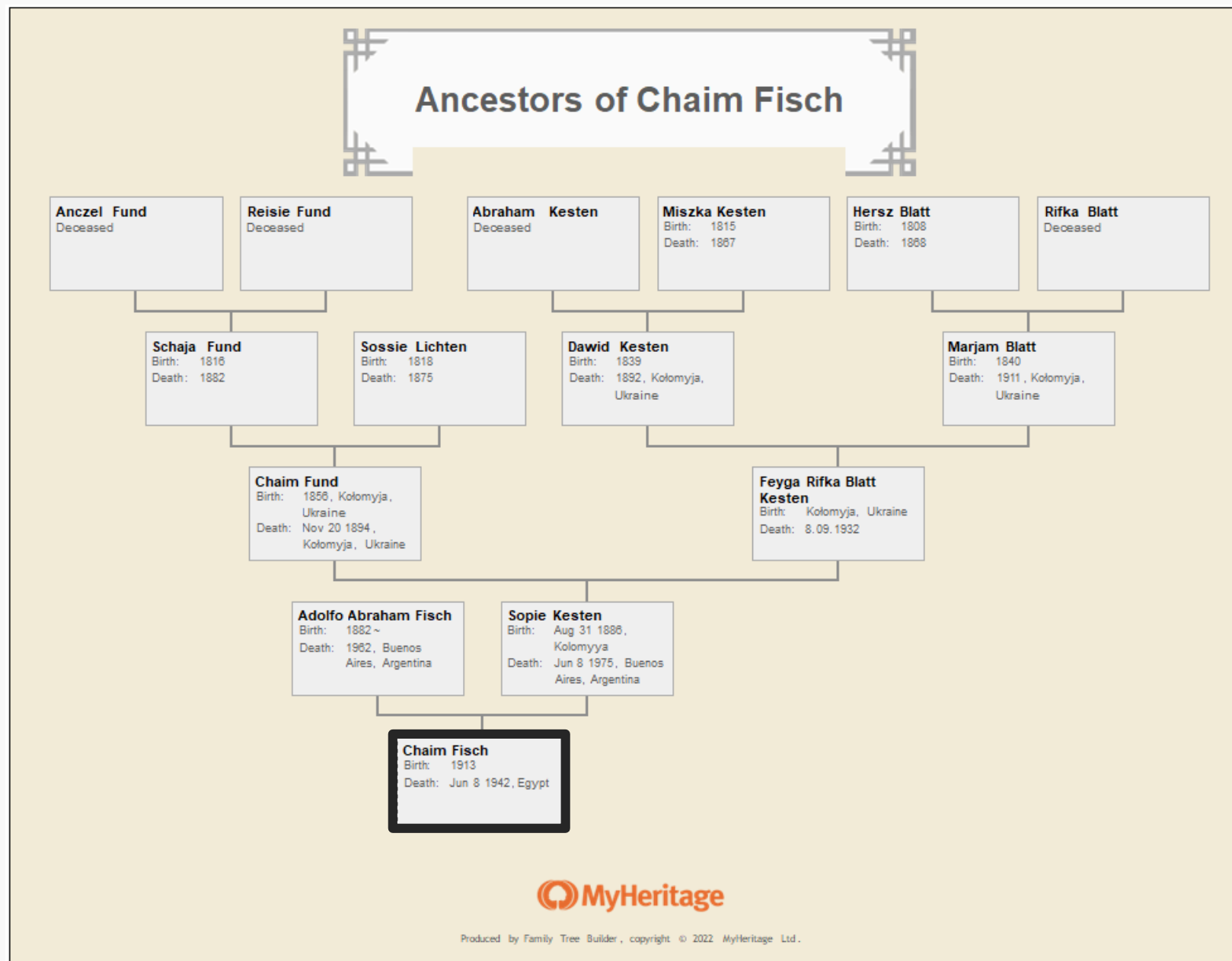
Klara Chaya Kösten
Birth: Apr 9 1896, Kolomyja
Death: Sep 5 1966, Haifa

Eliyahu Zvi Armon (Kesten)
Birth: Jun 23 1891, Kolomyja, Ivano-Frankivs'ka
Death: Jul 28 1987, Kibutz Beit Keshet, Israel

מקור התמונות:
באדיבות דורית ערמון: פייגה רבקה, קלרה חיה, אליהו קסטן,
סופי ואדולף
ארכיון המדינה: הרש וברטה
USC מוזיאון השואה ארה"ב: הינדה וזיגמונד

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

המשפחה בארגנטינה
עומדים מימין: דוד, אשתו אלי, זנטה ולאן,
יושבים: סופי ואדולף, יקי עומד במרכז
מקור: אלבום התמונות של קלרה חיה באדיבות דורית ערמון

אדולף
זנטה
אלי
דוד
סופי
יקי

סוף/י"ב/ל"א

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זנטה ולאון מלר ביום נישואיהם

סופי האם יושבת מימין אדולף האב עומד מימין לצדו יקי
תמונות מאלבום התמונות של קלרה חיה קסטן, באדיבות נכדתה דורית ערמון

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

חיה קלרה מימין, זנטה, סופי ואדולף,
ארגנטינה 1960

חיה קלרה
גרמניה

מקור: אלבום התמונות של קלרה חיה באדיבות דורית ערמון

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: אלבום התמונות של קלרה חיה באדיבות דורית ערמון

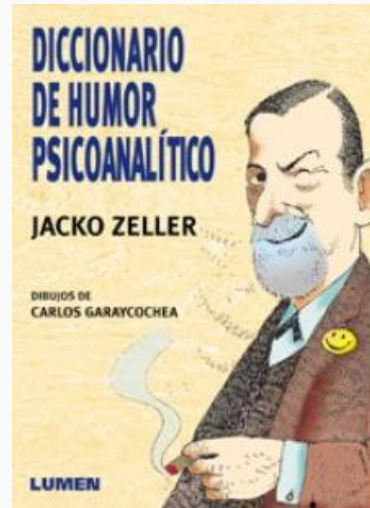

סופי יושבת מימין לידה יושב בנם של זנמה ולאון מלר בחגיגת בר המצווה.
עומדים משמאל- יקי בנם של זנמה וזיגפריד, אבילין ודוד פיש, זנמה ולאון מלר
(הבנות הצעירות משמאל כנראה נורה וויי, בנותיהן של דוד ואבילין.)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: amazon.com

יעקב זלרמיייר (ג'קו זלר) בן דודתו זנשה

פרופיל:

נגן מפוחית, מלחין ומפיק ארגנטינאי

הוא נולד ב-15 במאי 1938 בברלין, גרמניה, והיגר לארגנטינה עם משפחתו בשנת 1941.

מוכר גם בשמות: ג'קו, ג'קובו, ג'קי

הופיע בהרכבים שונים: שלישיית גבל, שלישיית ג'קו זלר, ג'קו זלר ותזמורתו.

שלישיית גבל הוקמה בשלהי שנות ה-50 בעת לימודיו באקדמיית הוהנר. הם הופיעו ברדיו,

בטלוויזיה וסיירו במדינות שונות באמריקה הלטינית ובמיאמי.

בשנת 2007 התפרסם ספרו: "מילון הומור פסיכואנלימי", ספר שבו הוא מציג תובנות לגבי הומור

ופסיכואנליזם: "... האנליטיקאים שלי יעזרו לי להבין שההומור יעזור לי. המילון הזה, עם סיכות

(חילופים) פרוידיאניות, סרטי "וודיאנליאנו" וציורים של חברי הגדול גאריקוצ'ה."

מקור: 1. discogs.com 2. librerialeon.com

מקור: discogs.com

מקור: www.youtube.com

GEVAL TRIO - EXITOS CON ARMONICAS - FULL ALBUM

Jacko Zeller Trío: Fuego En El Alma (disco completo/full album)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

יעקב וולף צלרמייר, בנם של זיגפריד וזנטה

כרטיסי מסע, נסיעותיו עם שלישית גבל לארצות אמריקה הלטינית ומיאמי.

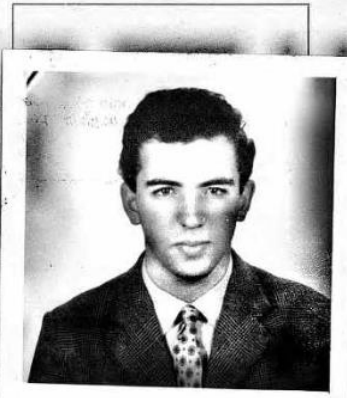
מקור: ancestry.com

FICHA DE TURISTA CIDADÃO DE PAIS AMERICANO PARA UMA ESTADA DE TRINTA DIAS NO BRASIL
(Tourist Card for Citizens of American Countries for A Thirty-Day Stay in Brazil)

Desta ficha, expedida em duplicata, uma via será entregue ao passageiro, para uso da autoridade competente por ocasião de desembarque, e uma via será enviada pela transportadora à Repartição consular brasileira a qual couber o despacho do navio ou aeronave.
This card will be issued in duplicate; one copy will be delivered to the passenger for use by the competent authority at the time he disembarks, and one copy will be sent by the carrier to the Brazilian Consular Office clearing the ship or aircraft.

Nome por extenso JACOBO WOLF ZELLERMEIER
Name in full
Admitido no Brasil em caráter de **TURISMO** Nos termos da Lei No. 2526, de 5 de Julho de 1955
Admitted to Brazil under tourist status Under the terms of Law No. 2526 of July 5, 1955
Lugar e data de nascimento GERMANY MAY 15th 1938
Place and date of birth
Estado civil SINGLE Nacionalidade ARGENTINE
Civil status Nationality
Filiação (nome do Pai e da Mãe) SIGFRID ZELLERMEIER
Filiation (name of the Father and Mother)
SENTA FISCH ZELLERMEIER Profissão ARTIST
Profession
Residência no país de origem SGO. DEL ESTERO 1928-CAPITAL-ARGENTINA
Residence in the country of origin
Nome (Name) Idade (Age) Sexo (Sex)
FILHOS MENORES DE 18 ANOS
CHILDREN UNDER 18 YEARS
Passaporte No. 3.987.510 expedido pelas autoridades de ARGENTINA
Passport No. issued by the authorities of
na data NOV 6th 1957
on (date)
Remetida ao Consulado do Brasil em NYC por PAA em MARCH 11th de 19 59
Sent to the Consulate of Brazil in by on
ASSINATURA DO PORTADOR (SIGNATURE OF HOLDER)
J. Zellermeier
NOTA - Esta ficha deve ser preenchida à máquina pela companhia transportadora, sendo as duas vias em original.
NOTE - This card should be filled out in the typewriter by the carrier and the two copies should be original.

Given Name Initial Passport Number
ZELLERMEIER, Jacobo Wolf 3987510
Nationality (Citizenship) Birthplace
Argentina Berlin.- Germany MAY-15-38
United States Address
Hotel Normandy.-S. Juan P. Rico
Permanent Address
Santiago del Estero, 1928.- Buenos Aires
Visa Issued At
Caracas, Venezuela
Date Visa Issued
NOV-10-58
Vessel Name or Airline and Flight No. of Arrival
IBERIA, FLT. 982
Imm. & Natiz. Service
SAN JUAN, P. R. 5
ADMITTED
NOV 22 1958

Family Name Given Name Initial
ZELLERMEIER JACOBO W P
Nationality (Citizenship) Passport Number
GERMANY 3.987.510
United States Address
3.700 N. ROYERS AVE. BALTIMORE. USA.
* Airline & Flight No. or Vessel of Arrival * Passenger Boarded At
PRU/600 SANTIAGO-CHILE.
Permanent Address
ARANGUREN 1408.- BUENOS AIRES, ARGENTINA.
Birthdate
MAY 15, 1938
Birthplace
BERLIN.-ALEMANIA.
Visa Issued At
SANTIAGO-CHILE.
Date Visa Issued
SEP 15, 1960
Imm. & Natiz. Service
SANTIAGO, CHILE
ADMITTED
SEP 30 1960
CLASS
Nov 30. 1960

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

YAD VASHEM

DAF-ED

דף עדות

יד ושם

Martyrs' and Heroes'
Remembrance
Authority

A Page of Testimony

P.O.B. 3477
Jerusalem, Israel

חוק זכרון השואה חתבורה – תשי"ג 1953 קובץ בסעיף ס"א 2: הפקיד של ירושם הוא לשון אל המולדת את זכרם של כל אלה שבני העם והיהודי, שפעלו המבין את נפשם, נלחמו נגדו סעיף נאשם ובשחיתות, ולחשבו שם ב 1007 לה 2, לקטילת. לגיונים ולמחנות שגורשו בכל המדינות לשם ההרס. (ספר השנים ס"א 132, י"ז אלול תשי"ג 28.9.53)		THE MARTYRS' AND HEROES' REMEMBRANCE LAW, 5713–1953 determines in Article No. 2 that The task of YAD VASHEM is to gather into the homeland material regarding all those members of the Jewish people who hid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their memory and that of the communities, organizations, and institutions which were destroyed because they were Jewish.	
1. שם המשפחה * (Siegfried/Zellermeier)		2. שם הפרטי (שם לפני הנישואין) Siegfried	
3. תאריך הלידה May 18. 1905		4. מקום הלידה (מדינה, ארץ) Berlin, Germany	
5. שם האב Jakob		6. שם האם Lina	
7. שם בן או בת זוג (אם זה נולד לא לפני הנישואין) Senta/Fisch		8. מקום מגורים לפני המלחמה Berlin, Germany	
9. מקומות המגורים במלחמה Berlin, Germany		10. נסיבות המוות (זמן, מקום, וכד')	
11. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		12. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
13. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		14. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
15. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		16. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
17. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		18. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
19. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		20. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
21. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		22. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
23. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		24. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
25. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		26. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
27. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		28. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
29. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		30. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
31. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		32. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
33. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		34. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
35. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		36. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
37. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		38. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
39. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		40. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
41. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		42. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
43. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		44. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
45. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		46. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
47. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		48. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
49. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		50. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
51. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		52. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
53. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		54. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
55. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		56. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
57. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		58. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
59. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		60. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
61. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		62. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
63. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		64. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
65. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		66. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
67. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		68. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
69. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		70. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
71. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		72. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
73. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		74. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
75. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		76. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
77. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		78. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
79. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		80. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
81. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		82. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
83. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		84. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
85. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		86. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
87. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		88. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
89. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		90. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
91. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		92. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
93. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		94. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
95. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		96. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
97. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		98. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	
99. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')		100. נסיבות המוות (מקום, תאריך, וכו')	

Zellermeier, Siegfried
born on the 18th May 1905
in Berlin/Stadt Berlin

residing in Berlin (Tiergarten)

DEPORTATION
from Berlin
04th August 1943, Theresienstadt, Ghetto
06th September 1943, Auschwitz,
Konzentrations- und Vernichtungslager

דף עדות על שם זיגפריד צלרמאייר
מוסרת העדות: אחותו ארנה קאוף
מקור: יד ושם
זיגפריד צלרמאייר היה נשוי לזנטה פיש
אביו של יקי
נשלח לטרזנשטט 4.08.1943
נרצח באושוויץ 6.09.1943
מקור: ארכיון ארוסן ITS

ÚSTŘEDNÍ KARTOTÉKA — TRANSPORTY.	
Osoby došlé do Terezína z různých území	
Zellermeier Siegfried	
rodná data	18. 5. 1905
adresa před deportací	D1 2473
Deportace na východ: Číslo	8. IX. 1943
dne	
(původní transportní číslo: 15802-I/100)	
III.	

Last Nam...	First Nam...	Maiden Nam...	Place of Birt...	Date of Birt...	Prisoner #...
ZELLERMAYER	SIEGFRIED			05/18/1905	

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישום מותה וציון מקום קברה של אמו, סופיה פיש, קסטן

מקור: https://www.jewishgen.org/databases/cemetery/jowbr.php?rec=J_ARGENTIN_0156874

JewishGen

מרכז עולמי לגנאלוגיה יהודית
The Global Home for Jewish Genealogy

Logged in: Latet Panim
[My Profile](#) | [Logout](#)

powered by ancestry.com™

ABOUT USGET STARTEDDATABASESRESEARCHDONATE

[Home](#) » [Databases](#) » [JOWBR](#) » JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Argentina Burial Record

JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Argentina Burial Record

Run on Mon, 09 Nov 2020 12:52:43 -0700

Name (Other Surnames)	Place of Birth Place of Death	Date of Birth Date of Death	Hebrew Name Hebrew Date	Age Burial Date
FISCH, Sofia KESTEN KESTEN		08-Jun-1975		
No Image Available				
Plot	Spouse	Father Mother	Comments	Cemetery Name City / Country
Lot: 105 Row: 51 Plot: 22				Cementerio Comunitario de Tablada / Buenos Aires / Argentina

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישום מותו וציון מקום קברו של אביו, אדולפו פיש, בבואנוס איירס
מקור: jewishgen

[Home](#) » [Databases](#) » [JOWBR](#) » JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Argentina Burial Record

JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Argentina Burial Record

Run on Thu, 12 Nov 2020 06:17:18 -0700

Name (Other Surnames)	Place of Birth	Date of Birth	Hebrew Name	Age
	Place of Death	Date of Death	Hebrew Date	Burial Date
FISCH, Adolfo		19-Feb-1962		
No Image Available				
Plot	Spouse	Father	Comments	Cemetery Name
		Mother		City / Country
Lot: 57 Row: 322 Plot: 3				Cementerio Comunitario de Tablada / Buenos Aires / Argentina

JewishGen

Edmond J. Safra Plaza | 36 Battery Place | New York, NY 10280
646-494-5972 | info@jewishgen.org | © 2020, JewishGen, Inc. [All rights reserved.](#)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישומי מותם של זנטה ולאון מלר

מקור: JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Argentina Burial Record

Name (Other Surnames)	Place of Birth Place of Death	Date of Birth Date of Death	Hebrew Name Hebrew Date	Age Burial Date
MELLER, Senta FISCH FISCH		06-Mar-1915 01-Sep-1997		82
No Image Available				
Plot	Spouse	Father Mother	Comments	Cemetery Name City / Country
Lot: 252 Row: 718 Plot: 19				Cementerio Comunitario de Tablada / Buenos Aires / Argentina

Name (Other Surnames)	Place of Birth Place of Death	Date of Birth Date of Death	Hebrew Name Hebrew Date	Age Burial Date
MELLER, Jacobo Leon		25-Oct-1983		
No Image Available				
Plot	Spouse	Father Mother	Comments	Cemetery Name City / Country
Lot: 252 Row: 718 Plot: 19				Cementerio Comunitario de Tablada / Buenos Aires / Argentina

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Logged in: Latet Panim
[My Profile](#) | [Logout](#)

powered by ancestry.com™

[ABOUT US](#)

[GET STARTED](#)

[DATABASES](#)

[RESEARCH](#)

[DONATE](#)

[Home](#) » [Databases](#) » [JOWBR](#) » JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Argentina Burial Record

JewishGen Online Worldwide Burial Registry - Argentina Burial Record

Run on Fri, 06 Nov 2020 06:23:50 -0700

Name (Other Surnames)	Place of Birth	Date of Birth	Hebrew Name	Age
	Place of Death	Date of Death	Hebrew Date	Burial Date
FISCH, David		30-Nov-1920		88
		30-Aug-2008		

No Image Available

Plot	Spouse	Father	Comments	Cemetery Name
		Mother		City / Country
Lot: 274 Row: 615 Plot: 23	Evelyn			Cementerio Comunitario de Tablada / Buenos Aires / Argentina

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

גורל משפחת קסטן

משפחתו של זיגמונד קסטן אחיה של סופי.
האם הנני וילדיה הגרו לארגנטינה
USC Shoah Foundation - Survivor Interviews מקור:

Testimony link	Name	Gender	Relationship To Interviewee	Survivor	Date Of Birth	Date Of Death Cause Of Death	Aliases
Experience Group					Country State City Place Of Birth	Country State City Place Of Death	Places
Interview Details							
	Findling Mia	F	Self	Yes	Jul 09, 1917 Germany Stralsund (Pomerania, Prussia, Germany)	12-Sep-2006	
	Kösten Sigmund Schaia	M	fathers	Not Specified	May 27, 1883 Austria-Hungary (historical) Kolomyia (Stanisławów, Poland)	Aug 20, 1939 natural death Germany Rostock	
	Kösten Hanni	F	mothers	Yes	Nov 10, 1888 Russia Riga (Latvia)	Argentina Buenos Aires	maiden name: Kösten
	Aronsohn Ella	F	sisters	Yes	Feb 05, 1912 Germany Stralsund (Pomerania, Prussia, Germany)	Jun 16, 1987 natural death Argentina Buenos Aires	Hebrew name: Mirel release maiden name: Kösten
Testimony link							
Jewish Survivor							
Mar 07, 1997	Wolf Margot	F	sisters	Yes	Apr 22, 1915 Germany Stralsund (Pomerania, Prussia, Germany)	Feb 1976 natural death Argentina Buenos Aires	Berlin (Prussia, Germany) Buenos Aires (Argentina) Kolomyia (Stanisławów, Poland) Riga (Latvia) Rostock (Germany) Stralsund (Pomerania, Prussia, Germany)
Spanish							
Argentina							
Capital Federal	Kösten Enrique Isar	M	brothers	Yes	Apr 18, 1919 Germany Stralsund (Pomerania, Prussia, Germany)	Jun 17, 1976 natural death Argentina Buenos Aires	
Buenos Aires							
	Kösten Israel	M	uncles, paternal	No		Israel	
	Fisch Sofia	F	aunts, paternal	No		Argentina	
	Kesten Clara	F	aunts, paternal	No		Israel	

מיה בתם של זיגמונד והנני

זיגמונד אבי המשפחה נפטר ברוססמוק, גרמניה

הנני הינדה קסטן אם המשפחה

אלה בתם של זיגמונד והנני

מרגוט בתם של זיגמונד והנני

אנריקו בנם של זיגמונד והנני

הכוונה כנראה לדוד הידע היינריך בישראל

הדורות סופי וקלרה (אחיותיו של זיגמונד) בארגנטינה

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

סיפור חיים - חיים (הרמן) פיש **Chaim (Hermann) Fisch**

חיים (הרמן) פיש בן אברהם-אדולף וסופי לבית קסטן, נולד בשנת תרע"ג (1913) בגרמניה.

ב-9 באפריל 1933 עלה לארץ-ישראל, התגורר בחיפה, עבד לפרנסתו כמלצר, היה חבר בברית אקדמים ציוניים, ה'ק.י.פ'. והשתלב כשחקן בניסיונות שונעשו להקים מסגרות תאמרוניות לצעירים עולי גרמניה.

ה'ק.י.פ.', (K.J.V) וקודמיו - ארגוני הסטודנטים הציוניים בגרמניה, המשכם בארץ-ישראל. הצעירים שעלו בשנות השלושים לא הצליחו להשתלב בפעילות הפוליטית בארץ ובשל כך הקימו אגוד משלהם.

בין עולי העלייה החמישית מגרמניה ומערב אירופה היו במאים ושחקנים. מראם ומבטאם היה שונה, חלקם אף לא שלט בעברית. מסורת המשחק ותפיסת תפקיד השחקן הגרמני היו שונים מאלו שהיו על הבמות בארץ באותה עת. כתוצאה מכך יוצאי גרמניה שביקשו להציג בתיאטראות בארץ נתקלו בהתנשאות ובאטימות שמנעו מהצעירים שהיו בעלי אוריינטציה תרבותית מרכז-אירופית להשתלב בתיאטרון. הממסד התיאטרוני היה בעל מסורת מזרח אירופאית שבמהותה עסקה ברגשות, מחשבות ומאווים. דמות השחקן בה הייתה נשגבת ומסוגנת, ותפקיד השחקן היה להביע רגשות ומחשבות מתוך הזדהות עם הדמות במחזה. לעומתם השחקנים, יוצאי גרמניה ומרכז אירופה היו בעלי גישה שכלתנית למשחק. השחקן הגרמני הציג את חייהם של האחרים כפי שנכתבו במחזה, השחקנים נצמדו למקסם באופן רציונאלי, ענייני ואובייקטיבי. היה זה מפגש בין שתי גישות: הרציונאלית הגרמנית שהציגה מציאות וזו הסמניסלביסטית הרוסית שפנתה אל הרגש. כתוצאה מכך יוצאי גרמניה שביקשו להציג בתיאטראות בארץ נתקלו בהתנשאות ובאטימות שמנעו מהצעירים שהיו בעלי אוריינטציה תרבותית מרכז-אירופית להשתלב בתיאטרון.

חיים פיש היה שחקן וראה את עתידו במשחק בתיאטרון בארץ ישראל. כדי להתמודד עם דחיתם על ידי התיאטראות באותם ימים, הקימו עולי גרמניה ואירופה המערבית במוות קטנות, אמנות ועירה. בשנת 1936 הוקם בחיפה 'תיאטרון עברי' ביוזמתו ובניהולו של הבמאי בנו פרנקל שעלה מגרמניה ובסיועו של אברהם שקלארש, שחקן תיאטרון מארץ ישראל שהשתלם בגרמניה, ששילב את חיים פיש על במותיו ובהצגותיו. התיאטרון הביא לפריצת דרך עם שתי הצגות. האחת, 'ים בחלון' והשנייה בה פיש השתתף ואף זכה להערכה, 'קיסר ג'וס', בבימויו של אלפרד וולף ובהשתתפות להקתה של גרטרוד קראוס. בשל סיבות כלכליות למרות תמיכת מועצת הפועלים בחיפה התיאטרון נסגר והועבר לתל אביב. חיים פיש הופיע בו בתפקידים משניים. אולם גם ניסיון זה נכשל והתיאטרון הפסיק את פעילותו ב-1938.

בין ההצגות בהן השתתף חיים פיש בחיפה ובתל אביב: 'עני חשוּב כעבֵּר', 'קיסר ג'וס', 'אהבה בנמל', 'דודתו של צ'דלי', 'הצגת כאלם'. ניסיון נוסף שחיים פיש השתתף בו היה ההצגה 'ילדי הפקר' בתל אביב, שהורדה בשל השתתפותם של ילדי המעון העירוני לילדים עובדים.

חיים פיש המשיך להופיע עם אברהם שקלארש ואסתר שכמר בתכניות שונות על הבמה הזעירה ב"גינת אור", בחיפה. לפני גיוסו הציג בתוכנית 'הבה ותגייסה'.

במלחמת העולם השנייה במאי 1941, התגייס לצבא הבריטי והוצב לפלוגת מובילי המים מספר 5 של חיל התובלה. הוא התגלה לפי עדות חבריו כבחור "מלא חדות חיים, שופע עליונות ושמחה. אמן המסיבות והנשפים במחנה". בחוברת שהוציאה יחידתו הוא התבטא בזכות הביקורת: "בקורת היא הדבר הפרוגרסיבי ביותר, ורק על-ידי ביקורת גלויה אפשר לתקן". וכנגד הטענה של הבריטים שהחיילים היהודים אינם ממושמעים אמר שהאשמה היא במפקדם: "על נושאי הדרגות מוטל בד בבד עם המשמעת הצבאית להיות אנושיים, לא להשתמש בכוח הניתן להם על-ידי החוק הצבאי, לא להקשות על החיילים אלא להקל עליהם. בעל הדרגה צריך להיות חבר לחיל ולשמש סמל ודוגמא בהתנהגותו - עליו לרכוש את אהבת החיילים". ופיש מסיים: "סיסמתנו היא: חיל בכל מקום למען העניין המשותף".

חיים פיש שרת בטוברוק בעת המצור ולאחר מכן בחזית אל עלמיין. שם, ביום כ"ג באב תש"ב (6 באוגוסט 1942), נהרג בהפצצה אווירית והובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי הבריטי, אל-עלמיין שבמצרים. הניח הורים, אח בשם דוד ואחות בשם זנטה בארגנטינה.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)